

69. évf., 2015. III. 5., 8. szám

Jó Pajtás

Fotó: Ótos András

*Mennyire ismered
a magyar népviseletet?*

*Gyakorolj velünk
beszédtechnikát!*

Hamarosan megszólal a síp, fölszáll a páva

Sajtóesem sincs, hány vajdasági általános iskolás néptáncos, vagy foglalkozik népzenevel, néptáncal, népies kézművességgel, ismerkedik behatóbban a népköltéssel, a néphittel, bármivel, ami népies. Bizonyosan sokan, és nem is akárhogyan. Szép eredményeket mutatnak fel ugyanis énekekben, hangszeres muzsikában a nemrég meghirdetett Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő résztvevői Vajdaság szinte minden szegletéből. Ez a rendezvény a maga nemében a legnagyobbá nőtte ki magát tájainkon, az idén áprilisban kerekén 30. alkalommal kerül megrendezésre. Bizonyosan sokan készültek a megmérettetésre, mint ahogyan a szenttamási Aranyciterára és más hasonló tavaszi rendezvényre.

Jó felkészülést, eredményes vetélkedést kívánunk azoknak is, akik jelentkeztek a Magyar Televízió és a Hagyományok Háza közös népzenei és néptánc tehetségkutató vetélkedőjére, a Fölszállott a páva című műsor harmadik évadára. Egyelőre nem tudni, hányan jelentkeztek Vajdaságból, azt azonban igen, hogy nagy lesz a versengés, minthogy az elvárásokon túltett a nagyszámú jelentkező. Az egész Kárpát-medencéből 550 produkciót jelentettek be, s ezek között bizonyosan szép számú a vajdasági, hisz nem egyszer bizonyítottuk magyarországi versenyek, fellépések során, hogy magas szinten műveljük a népzene, a néptáncot. A Fölszállott a páva egyik tavalyi kategórianyertese épp vajdasági volt, a topolyai Cirkalom táncegyüttes kategóriában. Erre a szép pillanatra bizonyosan sokan emlékeztek még.

Azt azért már tudjuk, hogy a Fölszállott a páva harmadik évadában 6 és 14 év közötti gyerekek versengnek majd, a műsor pedig szeptembertől decemberig tart. Legtöbben az énekes szólista kategóriában regisztráltak, de szép számmal jelentkeztek néptáncgyűttesek, táncospárok és táncos szólisták is, összesen több mint 2400 gyerek.

A szóló hangszeresek között a legtöbben citerával és hegedűvel indulnának a válogatón, de akad a jelentkezők között cimbalmos, tamburás, dudás és tárogató produkció is. A jelentkezések háromnegyede Magyarországról érkezett, a határon túlról pedig legtöbben Erdélyből adták le nevezésüket.

Sok sikert kívánunk valamennyi vetélkedőhöz! Ez alatt nem azt értjük, hogy mindenáron nyerni kell. Sokkal inkább azt, hogy a felkészülés időszaka legyen tartalmas, maga a verseny pedig hozzon új ismereteket, barátokat, kellemes pillanatokat.

N-a

A Fölszállott a páva tavalyi záróadásában ezek a táncos gyerekek jelentették be, hogy az idén az övék a terep

Olvass bennünket a jövő héten is!

Nagyon arra készültünk, hogy márciussal együtt megérkezik a tavasz is. Nem lett igazunk, de témáinkat, hangulatunkat kétségkívül körbelengte a tavasz. Reméljük, ráéreztek, amikor a nőnap közeli alkalmi írásainkat, a Vajdaság számos településéről érkező tudósítást, hírt olvassátok, amikor a természet rovatunkhoz lapoztok, vagy a nyereleményjátékkal egybekötött kerékpáros beszámolóinkhoz értek.

Jó olvasást, kellemes nőnapot, és nem utolsó sorban tavasziasabb napokat kívánunk. Találkozunk a jövő héten is!

Csonka Anikó, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Neked köszönhetem, mami

Kedves Mami!
Én téged szeretlek,
Hisz tőled kaptam az életet.
Te tanítottál meg járni,
Ezt szeretném meghálálni.
Mivel én sokszor féltem,
A két karod ott volt nékem.
Kedves hangod sokat mesélt,
Mondott nekem verset, mesét.
Súgott nekem szép szavakat,
Így tette széppé a napomat.
Ha betegség döntött ágynak,
Hadat üzentél a láznak.
Két szemedben félelem,
De tudtad, hogy átvészelem.
Ha szomorú vagyok, fogod a kezem,
Ha bajban vagyok, segítesz nekem.
Próbálok mindent jól csinálni,
Hogy ezt mind meg tudjam hálálni.
Arcodra mosolyt csalni,
Szemedben büszke fényt látni.
Most szeretnék mindent megköszönni.
Ezért írtam e verset neki,
MINDENT KÖSZÖNÖK, MAMI!

Fehér Noémi, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Március 8-a és a nők

Tudod-e, hogy 1911. március 19-én Ausztriában, Dániában, Németországban és Svájcban tartották meg a világon először a nemzetközi nőnapot? És tudod-e, miért a nőké ez a nap?

A nőnap a mai virágos, kedveskedős megemlékezéssel szemben munkásmozgalmi eredetű, harcos, a nők egyenjogúságával (munkavállalásával) kapcsolatos demonstratív nap volt. A konkrét dátum meghatározásában nagy szerepet játszott, hogy 1917. március 8-án Oroszországban nők tüntettek kenyérért és békéért. Négy nappal később – nem közvetlenül ennek a tüntetésnek a hatására – II. Miklós cár lemondott, polgári kormány alakult, mely szavazójogot biztosított a nőknek. Ezzel vált véglegessé a nőnap dátuma is, melyről a világ legtöbb országában megemlékeznek, így nálunk is.

Aki élvezi a tanulásba fektetett munka gyümölcsét

Beszélgetés Szollár Annával,
a péterrévei Samu Mihály Általános Iskola magyartanárnőjével

Szollár Anna, a péterrévei általános iskola magyartanárnője tavaly végezte el az egyetemet, az idén pedig már újra az iskola padját koptatja, de már mint tanár érkezik az órákra. Lelkiismeretes tanár és nevelő, fontos számára, hogy a diákok a legtöbbet kapják, hogy élvezzék az órákat, és mindeközben sok fontos dolgot megtanulnak. Az újságunkban megjelent sok fogalmazás is bizonyítja, hogy a tanulói igen aktívan kiveszik a részüket a munkából.

– Nem olyan régen történt, hogy befejezted az egyetemet, s máris újra „iskolába jársz”. Mióta él benned az elhivatottság, hogy tanár légy?

– Gyerekkoromban majomszakértő, később ápolónő szerettem volna lenni, ám ezek a tervek hamarosan elhomályosultak. Az olvasás, az írás, a versmondás mindig a kedvenc tevékenységeim közé tartozott, de csak a középiskola második évének végén döntöttem el, hogy magyar szakra iratkozom, a tanári pályára pedig az egyetemi évek második fele óta készülök tudatosan. Hogy mennyire volt ez jó vagy kevésbé jó döntés, hosszú évek folyamán fog kiderülni. Egyelőre szívesen csinálom, kitölti az életemet, törekszem rá, hogy így is maradjon.

– Sok évig tartó szorgalmas tanulás volt az ára, hogy most gyerekeket taníthass. Milyen volt az egyetem? Mi tetszett nagyon, mi kevésbé az öt év alatt?

– Az érettségi után az újvidéki Magyar Tanszékre felvételiztem, ami jó döntésnek bizonyult. Eleinte nehéz volt megszoknom a várost és a különböző albérlleteket, ahol laktam, valamint a látszólagos szabadságot, ami ránk szakadt, de sokat formálódott ezeknek a körülményeknek köszönhetően is. A tanulás igazából soha nem esett nehezemre, megtanultam, hogyan legyek a magam ura, hogyan oszthatom be az időmet a leghatékonyabban. Szerettem a vizsgaidőszakok különös hangulatát, élvezni a tanulásba fektetett idő és energia gyümölcsét, érezni, hogy napról napra formálódok, s most szeretem fölhasználni a tapasztalatokat, ismereteket, melyeket ott gyűjtöttem, így azt mondhatom, kihívás volt, de nem gyötrelmes, hanem kellemes.

– Mi a legszebb a munkádban?

– A tanári munkát csak most kezdem megszokni, sok szép és emlékezetes, de jó néhány nehéz pillanatot is megéltem rövid idő alatt. Legjobban talán a változatosságot szeretem: azt, hogy nincs két egyforma munkanap, hogy ami ma nem ment, holnap sikerülhet, hogy folyamatosan érzem a változás és a változtatás lehetőségét, s hogy annyit tanulok, amennyit a tanulmányokkal eltöltött éveim alatt talán összesen sem sikerült.

Szollár Anna a változatosságot kedveli a tanári hivatásban

– Versenyekre is felkészülsz a diákjaidal. Milyen versenyeken jártatok, illetve milyen eredményekkel tértek haza?

– A versenyek időszaka igazából most kezdődik: szorgalmasan készülünk a nyelvtanversenyre, a tavaszi szavalóversenyre, ezenkívül a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny következő fordulóján is részt veszünk. Többféle fogalmazási pályázaton is sikerrel szerepeltek a diákjaim, határainkon innen és túl, s nagy öröm az is, ha hétről hétre megjelennek az írások a Jó Pajtás hasábjain. Igyekszem továbbra is minél többféle aktivitásra ösztönözni a gyerekeket.

– Fiatal pályakezdőként több energiával, nagyobb lendülettel fogsz hozzá egy-egy óra megtervezéséhez. Milyen új, izgalmas módszereket alkalmazol a tanításban?

– Azt hiszem, az internet olyan eszköz a XXI. századi tanár kezében, amit vétek lenne figyelmen kívül hagyni, így aztán én is rengeteget barangolok ebben a végeláthatatlan dzsungelben új módszerek, ötletek, megoldások után kutatva. Igyekszem magamat a diákok helyzetébe képzelni, s úgy megszerkeszteni az órákat, hogy azok figyelemfelkeltőek, élvezhetőek legyenek a számukra. Kedvelem a drámapedagógiai és a kooperatív technikákat, valamint a minél sokszínűbb csoportmunkát, igyekszem ezeket a módszereket is becsépészni az órákra.

– Melyik volt a kedvenc órád, amelyik a legjobban sikerült?

– Egyetlen meghatározott órát nem tudnék kiemelni; sikerélményem akkor van, amikor el tudom érni, hogy egy-egy osztály belemerüljön egy kérdéskör boncolgatásába, illetve, amikor azt látom, hogy a diákok nem a legegyszerűbb, hanem a leggyümölcsözőbb módon próbálnak megoldani egy feladatot. Ez általában olyankor valósul meg, amikor a megfelelő módszerekkel rá tudom venni őket arra, hogy önállóan és kreatívan gondolkodjanak, s ne arra várjanak, hogy kész megoldásokkal és válasszokkal álljak eléjük.

– Mit üzensz az olvasóinknak?

– Talán nem hangzik túl sablonosan, ha azt üzenem, hogy olvassatok minél többet, bármilyen könyvet, melynek megtetszik a címe vagy akár csak a fedőlapja. Olvasóvá az élmények által válnék, ezeket pedig mindenki számára más-más könyvek hozzák el, így érdemes próbálkozni. Legyetek kitartóak, ne hátráljatok meg, hiszen a lelkiismeretes végzett munka mindig meghozza a gyümölcsét! Válasszatok magatoknak célt, s legyetek minden erőttökkel azon, hogy elérjétek azt!

Rajnai Anita

A tanárnő is szeret világot látni

Szavalóverseny az anyanyelvi napon

Óbecse legjobb versmondói már a szabadkai körzeti versenyre gondolnak

Az anyanyelv nemzetközi napján, február 21-én Óbecsén a Nép-könyvtárban szavalóversenyt szerveztek: itt voltak az óbecseiekén kívül a péterréveiek, a bácsföldváriak, a környékeliek.

Először a felső osztályosok mutatkoztak be: 16-an magyarul, 26-an szerbül szavaltak. Tehát váltakozva hallhattunk szerb, majd magyar szavalatokat. Magyarul Kosztolányi Dezső, Herceg János, Papp József, Ágai Ágnes, Majoros Nóra és mások verseit hallhattuk. A háromtagú bírálóbizottság (**dr. Fazekas Katalin, Elizabeta Šijačić, Marija Stefanov**) úgy döntött, hogy a szabadkai körzeti versenyre továbbjut: az óbecsei Samu Mihály iskola hatodikosa, **Varga Imola, Józsa Zsuzsanna** magyartanárno diákja, **Varga Klaudia** szintén az óbecsei Samu Mihály iskola nyolcadikos, **Hegedűs Fodor Anikó** magyartanárno tanítványa, valamint a Petőfi Sándor iskola hetedikese, **Bagi Natália, Benák Erzsébet** magyartanárno diákja. Ők hárman képviselik a községet Szabadkán, március 7-én megtartandó körzeti versenyen.

Az eredményhirdetés után következtek az alsósok. 13-an magyarul, 28-an szerbül szavaltak. Sok szép verset hallottunk: Móra Ferenc-től, Kovács Barbarától, Szabó Lőrinc-től...

Az oklevél mellé minden díjazott a Neves Óbecseiek című könyvet kapta. Az alsó osztályosok közül **Koncz Antónió**, a Petőfi Sándor iskola másodikosa, **Tufegdžić Mónika** tanítónő diákja különdíjban részesült. Továbbjutott: **Peđa Stjepanović** negyedikese, **Miloš Vučković** első osztályos tanuló. Mindketten a Sever Đurkić iskola diákjai, valamint **Kákonyi Balázs**, a Petőfi Sándor iskola harmadikos, **Molnár Sóti Irén** tanítónő tanítványa.

A középiskolások közül mindössze ketten mutatkoztak be, **Bojan Carević** a műszaki iskolából és **Koós Csilla** gimnazista, így mindketten részt vesznek a szabadkai döntőn.

Hogy milyen élménnyel tértek haza a diákok, olvasóink most elmondják:

Nati már több verseny győztese, az ősszel a Szűcs Imre szavalóversenyen nyert, s most is sikert aratott.

– Nagyon örülök, hogy továbbjutottam – mondta –, hiszen nem gondoltam, hogy lesz

Hogy mondta Kosztolányi?

„A tudományos felfogás szerint nincs semmiféle rangkülönbség a nyelvek között. Minden nyelv a természet, az emberi lélek csodálatos műve. Valamennyit egyformán becsüljük. Nem hirdetjük, hogy a miénk a legszebb és legkülönb. Dicséretnek ez talán sok volna, talán kevés. Édesanyánkról se mondjuk, hogy ő a legszebb asszony az asszonyok között... Csak azt mondjuk róla, hogy ő az egyetlen, hogy ő az édesanyánk, s ezért szeretjük.” (Kosztolányi)

A felsősök legjobbjai: Imola, Nati és Klaudia

rá esélyem, mivel az én korosztályomban sok jó szavaló vetélkedett. Most már látom, van esélyem, hogy eljussak az országos szavalóversenyre. A célom, hogy sikeresen kiérdemeljem a helyemet a megmérettetésen, mert ha valaki nagyon akar valamit, azt el is éri. S én nagyon akarom.

Klaudia is irodalomkedvelő, már olvashattok róla a Jó Pajtásban, részt vett a Gion Nándorról elnevezett olvasási versenyen. Most meg szavalt, s győzött.

– Ágai Ágnes Kamaszságok című versét szavaltam – mondja Klaudia –, s nagyon tetszik ez a vers, úgy érzem, rólam szól. A nyáron voltam a Szép Szó táborban, s ott sokat tanultam. Nagyon szeretnék én is eljutni a köztársági versenyre. A Jó Pajtás olvasóinak azt üzenem, olvassanak minél több ilyen, s hasonló tartalmú verseket, biztosan megkedvelik a

költeményeket. Ezenkívül szavalóversenyre is menjenek, mert olyan jó győzni!

Imola először vett részt szavalóversenyen, s máris továbbjutott.

– Aranyos Ervin Az alma és az egér című versét szavaltam, mely nagyon tetszik, s úgy gondolom, a közönség és a zsűri tetszését is elnyerte. Mese, s ez mindenkinek tetszik. Voltam már alsó tagozatos koromban népmesemondó versenyen, s különdíjat kaptam, de szavalóversenyen most vettem részt először. Valamikor iskolás korában anyukám is jó szavaló volt, s mindig mondogatta, hogy eljön az én időm. Most valóban elérkezett. A magyartanárno ajánlatára a nyáron én is elmegyek a Szép Szó táborba. Hogy most mit szeretnék? Szabadkán bejutni az első tíz közé – fejezi be beszélgetésünket Imola.

Koncz Erzsébet

Az alsós díjazottak

Díjat hozott a nyári élmény

Az olvasási élmények sokkal többet eredményeztek, mint azt a hetedikes topolyai Dudás Kata remélni merete volna

Csodálatos élményben volt része Dudás Katának, édesanyjának és nekem, Kata volt tanárnőjének február derekán. Kata 2013 novemberében az ötödik-hatodik osztályosok korcsoportjában két társával együtt részt vett a Gion Nándor olvasási verseny újdíjéki döntőjén. Az odafigyelő, kíváncsi szemmel, ésszel és szívvel történő olvasás egy jutalomtáborozással ajándékozta meg Katát és csapatát, ugyanis elsőként lettek. 2014 augusztusában az Erzsébet-program jóvoltából egy hetet tölthettek el a Balaton északi partján lévő Zánkán. Az alapítvány az előző két év sikerét látva 2014-ben is meghirdette a Nyári élmények pályázatát, melyen az Erzsébet-program keretében táborozó fiatalok indulhattak egy képzőművészeti alkotással, egy írásos élménybeszámolóval vagy egy Szent Erzsébet személye, élete ihlette mesével. Kata – mivel az olvasás mellett szívesen ír vicces, megható, kalandos, tanulságos történeteket, verseket is – tollat ragadott, és papírra vetette az Erzsébet-táborban át- és megélt élményeit, majd elküldte az alapítvány címére. Január végén – amikor már szinte mindenki elfeledkezett a nyári élménybeszámolóról – Kata kapott egy elektronikus levelet, mellékelve hozzá egy meghívót a 2014. évi Nyári élmények pályázatának ünnepélyes díjkiosztójára Budapestre, a Duna Palota Széchenyi-termébe. Február 13-án, pénteken korán reggel izgatottan és büszkén indultunk Budapestre, hogy Katával és édesanyjával idejében odaérjünk a 11 órákor kezdődő díjkiosztóra. Az ünnepségen köszöntő beszédet mondott Novák Katalin, az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és ifjúságügyért felelős államtitkára, majd Deutsch-Für Ágnes, az Erzsébet-program programigazgatója is üdvözölte a jelenlévő diákokat, tanárokat és szülőket. A jókedvről Bognár Szilvia gondoskodott, aki felolvastott egy Lázár Ervin-mesét, és zenekarával népdalokkal, valamint megzenésített versekkel szórakoztatta az eredményekre váró izgatott diákokat és kísérőiket. Csaknem 700 képzőművészeti és irodalmi alkotás érkezett a pályázatra. Két korosztály (8–14 és 15–18 évesek) első három legjobbját és különdíjasait jutalmazták. Borza Teréz porcelánművész a képzőművészeti alkotásokat és alkotóikat méltatta. Sunyovszky Sylvia színművésznő pedig az irodalmi alkotásokat értékelte külön-külön. Ekkor már mindhárman nagyon izgatottak voltunk. Kiemelte az egyik díjazott élménybeszámoló humoros megfogalmazását, ötletességét, ami elmondása szerint ritka a mai világban. Ez után a méltatás után kihívta Dudás Katát, a topolya Csáki Lajos iskola hetedikes tanulója, aki különdíjban részesült, s az elismerés, valamint egy Szent Erzsébetről

Péntek, február 13-a emlékezetes marad a felvételen szereplők számára, mert feledhetetlen napot töltöttek Budapestben

szóló könyv mellé egy, a 2015. évre szóló egyéni táborozási lehetőséget is kapott. A díjazottak alkotásából egy kiadvány is megjelent Nyári élmények 2014 címmel, amelyet a díjkiosztón minden pályázó gyermek megkapott. A képzőművészeti alkotásokat és a fogalmazásokat is kiállították, meg lehetett nézni, el lehetett olvasni őket. Köztük volt Kata fogalmazása is. Felejthetetlen élményekkel, szívhez szóló gondolatokkal lettünk gazdagabbak. Megerősítést nyert, hogy olvasni és a gondolatokat, érzéseket papírra vetni jó, hasznos, felemelő dolog.

Mi mindent nyert Kata mindez által? Izgalmas versenyzést, önfeloldozást, dicséret szavakat, megtisztelő díjkiosztást és sok-sok papírlapokon megelevenedő történetet és szereplőt, ez mind mélyen belevésődött szívébe, gondolataiba.

Hazafelé menet természetesen betértünk egy könyvesboltba, és el-teltünk az új könyvek illatától.

Nagy Majlát Ágota

„...Az a víz, az a part, az a Nap is a Tiéd..”*

– Ezt éneklí rengeteg gyerek, ha eszébe jut az Erzsébet-táborról egy emlék, vagy csak megemlíti nekik ezt a két szót. Sajnos nekem nem jutott sem part, sem Nap, csak egy ülés a busz hátuljában. Tudom, tudom, ne mondjak ilyet, örüljek, hogy egyáltalán elvittek a táborba. De akkor is!

Amikor megérkeztünk a helyszínre, az első gondolatom ez volt: hol a nap? Hiszen tele van az ég viharfelhőkkel. Hol a part? Mikor itt csak erdő van. Vízben aztán nem volt hiány. Az egy hét alatt annyi eső esett, amennyi egy életre elég lett volna. A lányok az esténként gondosan kikészített ruhákat másnap biztos nem bírták felölteni, mert az idő nem engedte. A fiúk szakértelemmel felzselézett haja – amint meglátta az esőfelhők szigorú tekintetét – rögtön szétesett gazdájuk nagy bánatára. A keresett partot végül megtaláltam, pontosabban a Balaton partja tisztelt meg azzal, hogy rám talált. Nyugodt, fehér vize csak úgy csalogatott, hogy menjek bele.

– Várjunk csak, hogyhogy fehér?

– Jaj, Anya, hát az iszap miatt. Folytathatom?

– Csak tessék!

– Szóval belemenni először én sem mertem, végül a lányok un-szolására mártóztam egyet.

– Milyen lányok?

– Anya, hát lettek barátaim.

– És ezt eddig miért nem mondtad?

– Mondanám, ha hagynád!

– Jól van, megígérem, hogy többet nem szólok bele – mondta Anya kezét a szívére téve, ezzel is bizonyítva szavahihetőségét.

– Az idő, amit a táborban töltöttem, hamar elszállt. Jaj, Anya, elfelejtettem, mit akartam mesélni! Mindegy, nekem a hazafelé út tetszett a legjobban, mert megálltunk Budapestben. Megnéztük a bazilikát, a Parlamentet és az operaházat. A bazilikában szinte éreztem István királyunk jelenlétét, kinek Szent Jobbja ott pihen méltó helyen. A Parlamentben meg hallottam, hogy: „A gyűlést ezennel berekesztem.” Az operaházban láttam magam előtt Sissit nagy, abroncsos szoknyájában lépegetve, ahogy egy tollas kreálmánnyal legyezgette magát, és pirulva fogadta a hozzá intézett bókokat.

Szóval, Anya, nekem nem jutott sem part, sem nap, „csak” igaz barátok és élmények, amelyek örökre kedvesek maradnak számomra. Ugye, jövőre is elmehetek?

Dudás Kata, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

***A díjazott fogalmazás.**

Remek móka a kerékpározás

Játssz velünk!

Égészséges, környezetkímélő vagy természetbarát, ahogy tesszük, de hidd el, kerékpározni egészséges! A kerékpár megmozgatja szinte minden izmunkat, fejleszti a láb, a csípő és a fenék izmait, de megdolgoztatja a kar-, a törzs- és a háizmzatot is. Annak is megfelel, akinek alacsony az edzetségi szintje, jót tesz a szívnek, fokozza testi erőnlétünket, így szellemi képességeinkre is pozitívan hat. Nem utolsósorban kétkerekűzni remek móka, barátkozásra ad alkalmat. Szeretnénk mi is hozzájárulni ahhoz, hogy a tavasz közeledtével nagyobb kedvvel kapjátok elő a bringát, és használjátok, amikor csak lehet. Ezzel még nem válunk hobbikerékpárosokká, akik állítólag heti háromszori kiadós edzés során legalább 30 ezerszer fordítják körbe a kereket, még kevésbé közelítjük meg az élversenyzőket, akik évente talán 6 milliószor is körbetekerik a pedált, de magunkkal mindenképp jót tettünk.

A következő hetekben a biztonságos és élvezetes közlekedés, a kerékpársport kérdéseit járjuk körbe. **Négy alkalommal egyegy kérdést is felteszünk. A helyes válaszokat egyszerre, a játék végén kell majd beküldeni, öt szerencsés nyertesünket pedig a topoljai Capriolo cég fogja megjutalmazni kerékpárkiegészítővel, illetve a testi erőnlétünket szolgáló eszközzel.**

Először is, hogyan válasszunk kerékpárt?

Magasságunknak megfelelő járgányt kell választani, az ülés (Magyarországon nyeregnek nevezik) olyan széles legyen, mint az ülőcsontunk. Annál felesleges szélesebbet választani, a keskenyebb pedig kényelmetlen.

Milyen felszerelésre van szükség?

Sokszor életet ment a fejevédő, **vagyis a pontosan a fejre illeszkedő sisak.** További védelmet nyújt a nap ellen, ha a sisak szemellenzős, vagyis árnyékot ad, ha szemünket zavarná a napfény. Olyan ruházatra van szükségünk, ami testhezáll, ha bő nadrágot veszünk fel, akkor csíptessük össze a bokánál, hogy ne kapja el a lánc. Cipőnk is legyen zárt, ha pedig van fűzője, ne hagyjuk lógni, hanem tűrjük be a cipőbe. Ha hosszabb útra megyünk, rendkívül fontos, hogy legyen nálunk ivóvíz, mert a szakemberek szerint biciklizés előtt, közben és után is bőségesen kell vizet inni.

Íme 1. nyereménykérdésünk (melyet a további hárommal a játék végén egyszerre kell beküldeni címünkre): Sorold fel a kerékpározás legalább négy válfaját!

N-a

Két keréken

Jaksa Viktória, 7. osztály, EmArt Műhely, Szabadka

LELKIZZÜNK!

Most légy okos!

...avagy az érzelmi intelligencia megismerése

Manapság a pszichológia egyre nagyobb hangsúlyt fektet az érzelmi intelligencia (EQ) tudományos kutatására. Nem sok pszichológiai fogalomról mondható el, hogy megjelent a Time magazin címlapján is, illetve, hogy a téma annyira divatosá vált, mint ez. Az értelmi intelligencia (IQ) mellett, amely magába foglalja mindazt a tudást, amit életünk során elsajátítunk, vajon milyen szerepet tölt be az érzelmi intelligencia (EQ)? Valójában mit is jelent igazán okosnak lenni?

Az érzelmi intelligencia az a képesség, melynek segítségével felismerjük, azonosítjuk, értelmezzük és kezeljük saját emócióinkat és mások érzelmeit. Számunkra ez a képesség teszi lehetővé, hogy kifejezzük, észrevegyük és megértsük, valamint irányítsuk az érzéseinket. Minél nagyobb mértékben vagyunk tudatában ennek a képességünknek, annál jobban érezzük magunkat a bőrünkben, és tisztában vagyunk érzéseinkkel, tudjuk, hogy adott pillanatban mit és hogyan érzünk, legyen szó örömről vagy bánatról. Emellett észrevesszük, és megértjük mások érzéseit, így könnyebben tudunk alkalmazkodni hozzájuk, amiről már korábban említést tettünk, és a pubertáskor egyik feladataként határoztuk meg. Az érzelmek tanulmányozását sokáig jelentéktelennek tartották, sokszor káros és negatív hatásukat emelték ki. Csak az utóbbi évtizedekben ismerték fel, hogy az érzelmek nagy hatással vannak mindennapjainkra, és komoly szerepük van a gondolkodásunk irányításában is. A kutatások azt bizonyítják, hogy az érzelmileg intelligensebb emberek több és kiegyensúlyozottabb baráti kapcsolattal bírnak, ritkábban érzik magukat magányosnak, magasabb az önértékelésük, és könnyebben küzdenek meg a hétköznapi problémáikkal. Az a személy, aki nehezen ismeri fel és kezeli érzéseit, nehezebben viseli a problémás hétköznapiakat, és gyorsabban kimerül. Ezzel ellentétben az a személy, aki érzelmileg intelligens, szóban ki tudja fejezni azt, ahogy éppen érez (öröm, félelem, meglepődés, meghökkenés, meglepettség, szomorúság, csalódottság), elmerül azok elemzésében, és megpróbálja kideríteni kiváltó okukat. Minderre szükségünk van azért, hogy ne másoktól várjuk el azt, hogy kitalálják, hogyan is érzünk.

Az érzelmi és értelmi intelligencia kiegészíti egymást. Mégis napjainkban még mindig kevesebb hangsúlyt fektetnek akár a családban, akár az iskolákban az érzelmi tudatosság fejlesztésére. Viszont ahhoz, hogy lelkileg egészséges felnőttek legyünk, jó kapcsolatokat alakítsunk ki, könnyebben együttműködjünk másokkal, önmagunkat kifejezzük, és jó döntéseket hozunk, tárgyi tudásunk mellett szükségünk van arra, hogy érzelmileg is okosak legyünk, és ezáltal felismerjük saját és mások érzelmeit.

Kis Laura

Hogyan fejtették meg az Enigmát?

Náci „titkosírás” a második világháborúban

Az idén van a 70. évfordulója a második világháború befejezésének. Ezzel az eseménnyel, amely az emberiség történelmének legtragikusabb fejezete, még ma is sokat foglalkoznak. Főleg ilyenkor, évforduló alkalmával, nap mint nap olvashatunk az újságban, könyvekben és a televízióban is számos műsor készül a témáról. A mozikban ezekben a hetekben vetítik a Kódjátsszma (The Imitation Game) című filmet, amely a második világháborúban használt német rejtjeles üzenetek megfejtéséről szól.

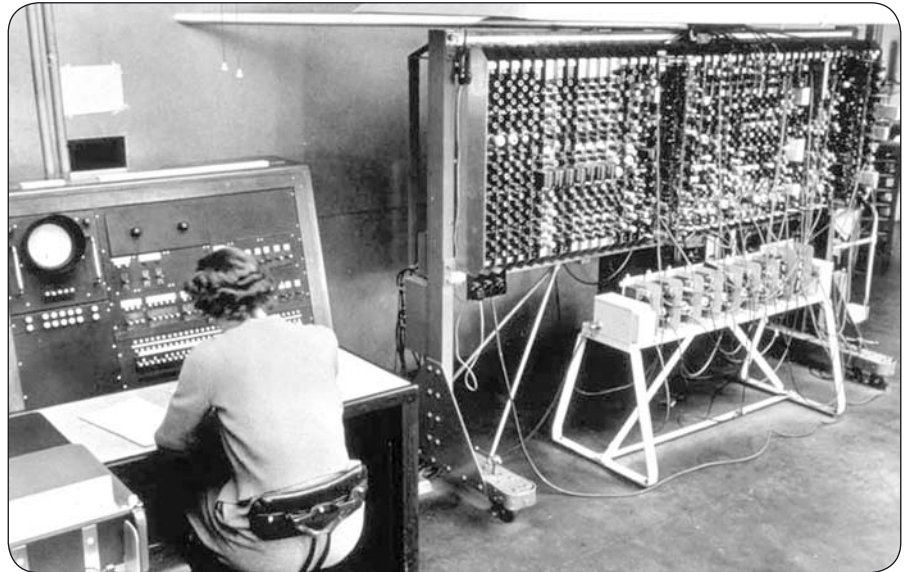

Az Enigma-gép

A hosszú és keserves háborút hat hosszú éven át vívták a szövetségesek és a tengelyhatalmak. Mindez idő alatt, amíg a frontokon kemény harcok folytak a legmodernebb fegyverekkel, egy másik, rejtett világ a saját harcát vívta. Mindkét fél a fegyverek mellett rengeteg titkos, furfangos és hihetetlen módszert igyekezett bevetni a háború megnyerése céljából. Kémek, kódolt üzenetek és a propagandareklámok szerves része voltak a háború mindennapjainak. Mindent kitaláltak, hogy gyengítsék az ellenséget, például a németek még az angol fontot is hamisították. Mindezeknek a módszereknek a fontosságát gyorsan felismerte mindkét szembenálló fél.

Alan Turing, a londoni fiatal angol matematikus és kriptológus az első világháború éveit még csecsemőként élte át. Kiskorától kezdve érdekelt a számok világa. Tanulmányait a húszas és harmincas években végezte a Princeton-i és a Cambridge-i egyetemeken. A Cambridge-i Egyetem befejezésekor már matematikusként hírnevet szerzett, és több tanulmányt is megjelentetett.

A Bletchley Parkban, a brit kriptológiai központban Turing egy olyan szerkezeten dolgo-

Ilyen gép segítségével fejtették meg a náci kódokat

zott, amely megfejtette az Enigma nevezetű gépet. Ezek segítségével küldték a náci németek a titkos kódjaikat. A Turing által elképzelt gép elkészítése nagyon költséges és hosszantartó munkának bizonyult. Nehezen tudta kiharcolni az anyagi támogatást, kénytelen volt magához Winston Churchillhez fordulni segítségért, végül elegendő pénzt és szabad kezet kapott tőle. Alapnak vette a Bomba-metódust, a már évekkel korábban elért lengyel sikereket a kódfejtés terén. Az ötlet abból állt, hogy minden lehetséges kombinációt kipróbálva, a masina egy értelmes szöveget találjon. A baj azonban abban rejlett, hogy túl sok kombináció létezett, az idő pedig szűkölt. A műveletet fel kellett gyorsítani, a lehetséges kombinációk számát pedig lecsökkenteni.

Fáradhatatlan munkájának végül megért a gyümölcse. Turing és csapata felismerte, hogy néhány kódolt német szó időről időre ismétlődik, így beállíthatták gépüket a kisebb számú kombináció számára.

Amikor az első rejtett üzenetet sikerült megfejteni, a csapat megoszlott a kérdésben, hogy hogyan tovább. Ha azonnal továbbítanák a létfontosságú stratégiai üzeneteket, ezeket menthetnének meg, de az ellenfél megtudná, hogy leolvasták a kódjaikat. Már másnapra teljesen megváltoztatnák a kódrendszerüket, így a hosszú hónapok kemény munkája odateszne. Emiatt hát az információk mértékes adagolása mellett döntöttek. Vigyáztak arra, nehogy túlzottan átlátszó legyen, hogy a náci minden tervét és lépését előre tudják. A mérsékelt adagolt adatok óriási segítséget nyújtottak a szövetséges erőknek a háború megnyerésében.

A háború befejezése után Turingot kellemtelenségek sorozata érte. Még a háborús évek alatt meggyűlt a baja a hatóságokkal, a férfiak iránti állítólagos vonzódása miatt. Ebben az időben ez törvényellenes volt. A lelkileg meggyötört matematikus 1954-ben öngyilkosságot követett el. Utólag felmentették a vádak alól.

Az Enigma megfejtése nagy segítséget jelentett a szövetségesek végső győzelmének kivívásában. A történészek becslései szerint a náci kódok megfejtése nélkül a háború talán egy-két évvel tovább is eltartott volna, és még 10–15 millió áldozattal több emberéletet oltott volna ki. Alan Turing és csapata azok a hősök közé sorolhatók, akik a homályban tevékenykedtek, és a homályban is maradtak, de óriási tetteket követtek el. Magát Turingot sokan, talán jogosan, a számítógépek, az algoritmusok és a mesterséges intelligencia atyjának tartják.

Alan Turing

Évfordulók nyomán

1871. március 5. – Brazíliában megszületett **Maria do Carmo Geronimo**, aki 129 évet élt. Baptista egyházi iratok szerint 1871. március 5-én született Carmo de Minasban, Brazília délkeleti részén, és 2000. június 14-én halt meg. A rekordot nem hitelesítették a Guinness Rekordok könyvében, mivel az iratok pontosságát nem lehetett igazolni. A hölgy rabszolgaként született, akiknél az anyakönyvezést nem vették szigorúan. Felszabadulása után 60 éven keresztül dolgozott egyetlen család szolgálatában dadaként. Soha nem ment férjhez. 120 éves kora előtt egyetlen egyszer sem ment orvoshoz.

1475. március 6. – Megszületett **Michelangelo Buonarroti** olasz festő, szobrász, építész és költő. Az érett reneszánsz mestere és a barokk művészet atyja volt. Caprese-ben született. Firenzében kezdte tanulmányait, I. Lorenzo de' Medici volt a mecénása, aki megismertette a kor filozófiai áramlataival. 1496-ban Rómába ment, ahol megalkotta Pietà című márványszobrát (lásd képünkön). Az 1501-ben befejezett szobor Máriaát ábrázolja, aki karjában tartja a halott Jézust. Michelangelo esztétikai felfogását – miszerint a lélek szépsége a test szépségében nyilvánul meg – jól tükrözi, hogy Máriaát és Jézust fiatalnak ábrázolta. 1501-ben Michelangelo visszatért Firenzébe, ahol Dávid-szobrán dolgozott. 1505-ben

Rómába hívták, hogy megtervezze II. Gyula pápa síremlékét, de az nem valósult meg. Ehelyett megbízták a Sixtus-kápolna mennyezetének kifestésével. 1508-tól 1512-ig festette a bibliai jeleneteket a világ teremtésétől az angyali üdvözletig. 1515-ben elkészült a Mózes, 1516-ban pedig a Haldokló rabszolga című szobra. 1517 és 1534 között Michelangelo ismét Firenzében, a Medicek sírkápolnájában dolgozott. 1541-ben fejezte be Utolsó ítélet című freskójával a Sixtus-kápolnában lévő művét. 1547-től a Szent Péter-bazilika építésének irányítását vette át, amelynek kupoláját az ő tervei szerint építették.

1911. március 8. – Nemzetközi **nőnap**. Annak emlékére, hogy 1857. március 8-án New Yorkban 40 ezer textil- és konfekcióipari munkásnő sztrájkolt a béregyenlőségért és munkaidő csökkentésért. Amerikában 1911-ben, Magyarországon 1914-ben ünnepelték először.

1959. március 9. – Bemutatták **Barbie**-t, a népszerű játék babát. Előállítója a Mattel Inc; az 1959-ben indított játék mai napig jelentős bevételi forrása. A teremtőjének egy amerikai üzletasszonyt, Ruth Handler (1916–2002) tartják, akit egy német baba, a Bild Lilli ihletett meg. Az első Barbie baba fekete és fehér zebracsíkos úszódresszt és lófarokba fogott frizurát hordott. Két verzióban volt kapható: szőke és barna hajjal. A baba, mint „Tinédzserdivat-modell” került forgalomba, a ruháit a Mattel divattervezője: Charlotte Johnson kreálta. Az első Barbiekat Japánban gyártották le, a ruháikat is ott varrták. Az első évben körülbelül 350 000 darabot adtak el, összesen több mint 800 millió darabot.

1964. március 9. – Megszületett **Juliette Binoche** francia színésznő (Három

szín: kék, piros, fehér, Az angol beteg, Csokoládé). Párizsban született, mindkét szülője színészkedett polgári foglalkozásuk mellett. 18 évesen epizódszerepekkel indult pályafutása, majd 24 évesen megkapta első áttörést hozó szerepét a Lét elviselhetetlen könnyűsége című filmben. Pályája csúcsát 1996-ban az Angol beteg jelentette, melyben az alakításáért 7 díjjelölésből 5-öt díjra tudott váltani, közte volt az Oscar-díj is.

1941. március 10. – Megszületett **Mansfeld Péter**, az 1956-os forradalmat követő megtorlások legfiatalabb áldozata, aki szülővárosában, Budapesten hunyt el 1959. március 21-én. Vasesztergályos szakmunkástanuló volt, a „pesti srácok” egyike, a forradalom mártírja. Személyét a kommunista rezsim annak a propagandának az erősítésére használta fel, amely a forradalmat köztörvényes bűnözők lázadásaként állította be. Élet-sorsának feldolgozása máig tartó folyamat. A rákoskeresztúri Új köztemetőben, a 301-es parcellában van eltemetve, ami az 1956-os forradalmat követő megtorlás sok áldozatának nyughelye.

Virágok tányéron?

Gondtad volna, hogy a szép, színes virágokat nemcsak kertjeinkben, hanem tányérunkon is élvezhetjük? Íme, néhány finom, ehető virág a kertünkből.

Külföldön szokás a salátákat és a hidegtalakat ehető virágokkal díszíteni, itthon nem igazán. Egyedül persze nem ajánlatos bármihez hozzáfogni, de az alábbi utasításokat követve, felnőtt irányításával lehet, hogy sikert érthettek el ti magatok is.

Nézzük, mely virágok ehetőek!

Sarkantyúka

Ennek a szép kerti növénynek a virága és a levele is fogyasztható, tányéron elhelyezve a piros és sárga virágok szép színfoltot ad-

nak az ételnek. A virágokat kapribogyóval együtt is tálalhatjuk. A virágot természetes antibiotikumnak tartják.

Borágó

A borágó mint fűszernövény már nálunk is kezd ismert lenni, de a gyönyörű, élénk kék virágokat még kevesen kóstolták. Az apró, kék virágok nagyon szép kontrasztot adnak a halványzöld salátának, így különleges színével és ízével minden salátát és hidegtalát feldob.

Bársonyvirág

A bársonyvirágot mindenki ismeri, hiszen gyakori virág a kiskertekben, de mint ennivalót már kevesen. A friss virágokat, amelyek sárga és narancssárga színben pompáznak, fűszerként vagy dekorációként is felhasználhatjuk. A bársonyvirágot teaként is fogyaszthatjuk.

Körömvirág

Az egyik legismertebb gyógynövényünk, így nem meglepő, hogy a virága ehető. Gyönyörű, narancssárga színével minden salátát felvidít. Virága ezenkívül teának is kiváló, nagyon hasznos gyógynövény.

További finom és ízletes virágok: kamilla, bodza, pitypang, árvácska, akácvirág, begónia, szegfű.

Virágos jégkocka

Ha virágos jégkockákat szeretnénk készíteni, tegyünk apró virágdarabokat a jégkockatartóba, öntsük, fel vízzel majd helyezzük el a fagyasztóba.

Tudod-e?

A kacsák hápogása nem visszhangzik.

A tücskök a térdükkel hallanak.
A hangyák nem mennek át a krétával húzott vonalon.
A krokodilok nem tudják kinyújtani a nyelvüket.

A csillaghalnak nincs agya.

Csodálatos, lassított tücsökciripelés

Jim Wilson zeneszerző gondolt egy nagyot, és lassítva is meghallgatta a szorgos tücskök énekét. Először is rögzítette a tücsökciripelést, majd alaposan lelassítva újrhallgatta. Megdöbbenő az eredmény, mert a lassított felvételen szinte egy emberi kórusénekhez hasonló zene hallatszik! Ha érdekel benneteket a tücsökzene, keressétek fel a következő blogot! Én véletlenül itt bukkantam a különleges hangélményre:

<http://zacc.cafeblog.hu/2013/11/24/tucsok-ciripeles-lelassitva-hallottad-mar/>

A világ visszszámol

Már formálódna azok a széleskörű összefogások a világ számos országában, amelyekkel mára a világ legnagyobb civil mozgalmává duzzadt WWF Föld Óráját ünnepeljük majd azonos időpontban az egész világon. A Bastille Pompeii című száma foglalja keretbe a kétperces videót, amely a Föld Óráját népszerűsíti (megnézhető: http://wwf.hu/klima/_1/a-vilag-visszaszamol). A klímaváltozás elleni harc egy távoli üzenetből saját feladattá válik, az egyéni kapcsolódások változatossága pedig az összefogást teszi magától értetődővé. A korábbi Föld Óra kampányok emlékeztető pillanatai mellett erőteljes nyilatkozatok hangoznak el olyan vezetők szájából, amilyen Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár vagy Barack Obama, az Egyesült Államok elnöke. Emma Thompson, Li Bingbing és Marc Ruffalo színészek közvetítik a klímaváltozás veszélyeit, az egyéni tettek és az összefogás jelentőségét. A Föld Óra 2015 videó azt az inspirációs üzenetet közvetíti az emberek számára világszerte, hogy használják a hatalmukat arra, hogy mérsékeljék az éghajlatváltozás hatásait (az angol eredetiben: Use Your Power to Change Climate Change). Az elmúlt nyolc évben a Föld Óra egy Sydney-i szimbolikus villanykapcsoló eseményből a világ legnagyobb környezetvédelmi kampányává nőtte ki magát, amely mintegy 7000 városban és 163 országban több mint kétmilliárd embert mozgat meg világszerte. A Föld Órájára 2015. március 28-án este 20:30 és 21:30 között kerül sor.

Különös kinézetű cápát fogtak a dél-ausztrál partoknál

Ritka, furcsa külsejű galléros cápát fogtak a dél-ausztráliai partoknál. A Victoria állam vizeiben elejtett hallal a helyiek emberemlékezet óta nem találkoztak. A galléros cápát élő kövületnek is nevezik, mivel őseit nyolcvanmillió évre vezetik vissza. Egyike azoknak a fajoknak, amelyek szinte semmit sem változtak a prehistorikus idők óta.

„Nem találtunk olyan halászt, aki valaha is látott volna ilyet. Tényleg nyolcvanmillió évesnek néz ki, mintha a történelem előtti időkből maradt volna itt!” – mondta Simon Boag, a halászati társaság munkatársa, aki szerint a helyiek csak vakarták a fejüket, amikor a kétméteres halat megpillantották: a feje és a teste angolnára, a farka azonban cápára hasonlít. „A halnak 300 foga van 25 sorban, tehát ami egyszer a szájába kerül, az biztosan nem jön ki. Fura és félelmetes, nem mutatnám meg gyerekeknek elalvás előtt” – tette hozzá Boag.

Az ausztrál kormány tudományos ügynöksége (CSIRO) megerősítette: valóban galléros cápa akadt a hálóbá, amely ugyan ismert faj a tudományos világban, mégis különös, hogy helyi halászok találtak rá egy egyedére. A faj általában 1200 méternél sekélyebb vizekben él, de látták már 1500 méteres mélységben is. Boag elmondta: a mostani egyedat csaknem 700 méteres mélységben fogták, de „aggodalomra nincs ok”, 700 méter alatt nem lehet halászni, vagyis újabb galléros cápa kifogására nagyon kevés az esély.

Megduplázódott az amuri leopárdok száma

Megduplázódott, a 2007-ben összeszámolt 35-ről 70 körülre emelkedett mára a vadon élő amuri leopárdok száma Oroszország távol-keleti részén és azzal határos kínai vidékeken – közölte a Természetvédelmi Világalap (WWF) németországi szervezete. Egy közelmúltban végzett nagyszabású számlálóakció szerint 57-re tehető az Oroszországban, főleg Vlagyivosztok város közelében élő amuri leopárdok száma, és további 12–15 példány élhet Kínában. Legutóbb 2007-ben, a Leopardovij néven emlegetett védett övezet kijelölése előtt végeztek leopárdszámlálást, akkor 35 egyed létezését valószínűsítették a világ legkritikább emlősei közé tartozó állatfajból.

A friss adatok arról tanúskodnak, hogy nem voltak hiábavalóak a ragadozó megmentésére tett erőteljes kísérletek. Az amuri leopárd egy kis lépést tett a fennmaradás felé. A természetvédők szerint különösen öröndetes, hogy a faj újra szaporodik Kínában.

ÁLLATKIRAKAT

Elképesztően ritka albínó medvét kaptak lencsevégre

Az állat épp a kicsinyét tanította halat fogni. Hihetetlen látvány tárult Kyle Breckenridge elé a kanadai Nagymedve esőerdőben: a fotón nem egy jegesmedvét látunk, hanem egy rendkívül ritka albínó barnamedvét, amint kicsinyét lazacfogásra tanítja. A nyolcéves bocs mindvégig lelkesen követte az anyját a sziklás partszakaszon, és megpróbálta ellesni a technikát. Bár a kicsi nem járt sikerrel a halászat során, az anya egy hatalmas halat kapott el közös vacsora gyanánt.

Az elmúlt hetekben a WWF, az Orosz Tudományos Akadémia, a vadászati és a természetvédelmi hatóságok szakértői átfésülték az amuri leopárd utolsó élőhelyeit az orosz–észak-koreai–kínai három határvidéken, és megszámlálták a nyomokat a hóban, végül a fotócsapdák felvételeit kiértékelve, a bundamintázatok alapján 57 különböző egyed létezését mutatták ki.

Az adatok szerint nemcsak az állatok száma nőtt, hanem elterjedési területük is, és a természetvédők azt szeretnék, ha hat védett övezet egyesítésével létrejönne végre a tervezett, határokon átvívelő, akár 100 amuri leopárdnak is életteret adó rezervátum.

RÜGYFAKADÁS

Néha gondolkodom a szerelemre....

Szívem párját keresem,
Szerelmemben még nem volt részem.
Szerelmem, szerelmem,
Mi is az a szerelem?

Szerelmesnek lenni biztos jó,
Hiszen szívem kedvesét megtalálni volna jó.
Szerelmem, szerelmem,
Mi is az a szerelem?

Illatozó virágcsokrok,
Finom ízű bonbonok.
Szerelmem, szerelmem,
Mi is az a szerelem?

**Hasznosi Tóth Karolina, 6. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

A kis herceg legújabb utazása

A kis herceg folytatta az útját, és elérkezett Pelé bolygójára. Ez a bolygó focilabda alakú volt, tele labdákkal, amelyek pattogtak.
– Jó napot! – mondta a kis herceg.
– Jó napot ifjú, mi járatban vagy erre?
Erre a kis herceg így válaszolt:
– Tőled is, mint mindenki mástól, szeretnék sok mindent tanulni. Például megtaníthatnál arra, hogy mindig eltaláljam a kaput úgy, hogy gól legyen. Meg arra is, amit a lábaddal állandóan csinálsz!
– A dekázásra?
– Igen.
El is kezdődött az edzés.
– Na, gyere csak ide! Rugdodsz úgy a labdát, hogy mindkét lábbal találd el, és váltakoztasd!
– Sikerül, ez az! – rikkantotta a kis herceg.
– Jól csinálod, nagyon könnyen megtanultad!
Pelé adott a kis hercegnek egy labdát, hogy otthon is gyakorolhasson. Elbúcsúztak egymástól, és a világutazó boldogan és fáradtan kelt útra, hogy hazatérjen a bolygójára.

Hajdú Csanád, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Reggeli kórus

Reggel, reggel ébresztenek,
Vidám dallal, a kórusok énekelnek.
A muzsikusok és a zenészek mind,
Mind ezt játsszák: „Bind, lind, bind,
Lind”, nincs kint mind, rügy, levél,
Elment már a téli takaró, remél
A Nap, hogy visszajöhet, és meleget
Lehelhet, s akkor elúzi a poros felleget.

Ezt, ezt dalolják a reggel
Ébresztői. S jó a Nap nagy meleggel.

**Harangozó Dávid László, 5. osztály,
Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy**

Béke

Számomra a béke azt jelenti, hogy télen a szerető családdal, barátokkal bent, a melegen gyertyafényes hangulatban, egy kis forró itallal a kézben csendben, szótlannal nézünk ki az ablakon, ahogyan esik a hó.

Pálfy Paula, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Béke

Számomra a béke az, amikor az emberek összhangban vannak. A háborúnak véget vetnek, a sok szegényt meg kisegítik a bajból. Mindenki egyenlő. A barátok mindig körülöttünk vannak. Rablások nincsenek. Együtt van a család sok szép pillanatban.

Juhász Róbert, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Unikornisok a Vénuszon (Álhír)

A Rigó utca nem annyira népszerű kislíúja, Feri elkezdett építeni egy úrhajót. Egy hónapig szenvedett vele, ráadásul még azt is eltúrta, hogy a többi kislíú kineveti és csúfolja őt. Végül aztán csak sikerült neki, igen, egy nyolcéves kislíú épített egy úrhajót.

Feri mindig is arról álmodott, hogy eljusson az egyik bolygóra, ezért első célpontja a Vénusz volt.

Feri azt mondta, hogy a Vénusz ugyanolyan, mint a Föld, csak az benne a különleges, hogy ott az unikornisok élnek.

A kislíúnak annyira megtetszettek ezek az állatok, hogy be is rakott egyet az úrhajójába, és hazavitte. Ennek mindenki örült, de ez sem tartott sokáig, mivel az egyik nap megvadult az unikornis, és hasba szúrt egy idős bácsit. A megvadult állat azóta is szabadon van, és épp valamelyikünk után bolyong, keresve második áldozatát.

Szabó Anita, 8. osztály, Zdravko Gložanski iskola, Óbecse

Kedvenc kiskutyám

Az én kedvenc kutyusomat Dzsínának hívják. Néha Puksinak is nevezük.

Neki barna szeme van, ami este világít. Kicsi az orra, nagyok a fogai és szája is. Tizenegy hónapos kiskutya, tavasszal lesz egy éves. Rottweiler fajta. Ez a kutya nagyon okos. Minden éjszaka kiengedjük a ketrecéből. Reggel, mikor apa be akarja zárni, akkor mindig kivisz néhány szelet kutya-macska szalámit. Bedobja az egyiket, de Dzsina ül és nézi, mert tudja, hogy apa be akarja zárni. Ilyenkor, mikor nem megy be, vagy pofont kap, vagy pedig apa a két hátsó lábán fogva behúzza.

Régen nyáron együtt volt a másik kutyánkkal, Bobival. Ő is szeretnivaló kutyus. Sárga szőre van, barna a szeme. Tizenkettő éves, arany retriever fajta. Összemarakodtak, ezért külön lettek választva. Egy régi szép emlék is van, amikor Dzsina kicsi volt, mindig Bobi fején aludt.

Jó, hogy ilyen ügyes és okos kutyusom van, mint Dzsina.

Vajda Noa Pálma 3. osztály, Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

Jurcsák Nikolett, 2. osztály, EmArt Műhely, Szabadka

Tegnap emlékezetes nap volt

Szerdán, azaz október tizenötödikén ellátogattunk az állatkertbe, a könyvtárba, és részt vettünk a vöröskereszt egészségügyi bemutatóján.

Reggel nyolc órakor elindultunk az állatkertbe. Odaértünk, lepalkoltunk. Egy állatgondozó tartott bemutatót a kígyókról, gyíkokról és a teknősökről. Miután végighallgattuk a bemutatót, lefényképeztünk a kígyóval, más néven Luciferrel és Frenkie-vel, a gyíkkal. Ezután uzsonnáztunk. Az uzsonna után megnézhattuk a fókák edzését. Az állatkertből visszaérve indultunk a könyvtárba. A könyvtárban Fekete István Vuk című meséjével kapcsolatban játszottunk két csapatban. Az iskolába visszafelé még megálltunk a vöröskereszt bemutatóján. Ezután visszamentünk az iskolába.

Ez történt az osztályommal szerdán, egy emlékezetes napom volt.

Tóth Márk, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Neked mondom, szülőfalum

Egy kis faluban élek, a neve Bajmok,
Itt vagyok én mindig boldog.
Egy kis falunak a szívében,
Én lakom a közepében.

Nem szeretném soha elhagyni,
Itt fogok majd egyszer elhunyni.
Neked mondom Bajmokocskám,
Te leszel örökké a hazám.

**Szóka Krisztián, 8. osztály,
Vuk Karadžić iskola, Bajmok**

Képzelt riport

Kedves olvasó! Teknőc úr tegnap ünnepelte 118. születésnapját, és emellett az első futóversenye megnyerésének évfordulóját, amikor is legyőzte a nyulat. Ezzel kapcsolatban szeretnék most feltenni neki pár kérdést.

– Jó napot! Honnan jött az ötlet, hogy belevágjon ebbe az extrém sportba?

– Jó napot! Tudja, mindig is meg akartam mutatni az embereknek, hogy nem csak az győzhet, akinek megvannak hozzá a megfelelő fizikai adottságai.

– Tehát innen ered a híres mondata, hogy „Lassan járj, tovább érsz”?

– Igen, igen, ugyanis sokat számít az ész és a furfangosság is.

– A családja bizonyára büszke lehetett Önre. Meséljen, kérem, mit szóltak, mikor megtudták a hírt?

– Mindenki nagyon örült a sikeremnek, és rengeteg teknős példaképévé váltam.

– Bár az első versenyével nagy sikert aratott, a többiről keveset tudunk. Meséljen, kikkel szállt még versenybe?

– Versenyeztem én már a farkassal, a medvével, de még a hollóval is.

– Mondja csak, milyen érzés volt, mikor először vehette át a díjat?

– Én sem vagyok már mai gyerek, de sosem felejttem el édesanyám örömkönnyeit. Mindenki tapsolt és örült.

– Úgy hallottam, hogy nyugdíjba vonul. Igaz a hír?

– Igen, valóban nyugdíjba megyek, de a rajongók örömeire bejelenem, hogy lesz még egy utolsó versenyem a rókával.

– Akkor itt be is fejezzük a beszélgetést. Várjuk az új fejleményeket, és szurkolunk. Vízontlításra!

Hatala Réka, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

„Ki volt a tanítód?”

Tisztán emlékszem arra a meleg, csodálatos szeptemberi napra, amikor a nap sugara járta át az iskola hatalmas udvarát.

Én akkora voltam, hogy az iskolatáska egy óriási szörnynek tűnt, amelyet rám akasztottak, hogy cipeljem benne a sok füzetet, könyvet. Ettől a naptól kezdve véget értek a gondtalan óvodás évek. Már hallottam az első nap előtt, hogy ki is lesz a tanítónk, de nem tudtam elképzelni. Már akkor meg akartam neki felelni, a gondolataimban, mikor még nem is láttam. Felsorakoztunk. A szívem a torkomban dobogott. Megérkeztek a tanító nénik. Szemügyre vettem mindegyiket, méregettem, nézegettem, melyik is lenne az a személy, akitől majd oly sok mindent tanulhatok. 1. c osztály – szóló hangosabban egy picit, sovány, barna hajú néni. A szemem tágabbra nyílt. Ő lesz a mi tanítónk. Bemutatkozott, hogy őt Fejler Tóth Stefániának hívják, és ő lesz mostantól a mi védelmezőnk ebben az óriási tanítóközpontban, amit iskolának hívnak, és a gyerekek nagyon félek tőle. Már az első nap olyannyira megszerettem, szívembe zártam ezt a kedves tanító nénit, hogy amíg élek, nem felejttem.

Ő volt az, aki nekem megtanította az ábécé betűit, a számokat, és mindennek az alapját, amire ezek után már csak építenem kell a tudásomat, sok szorgalommal, tanulással, kitartással. Minden munkának megéri egyszer a gyümölcse, csak legyen célunk és kitartásunk. Soha nem fogom elfelejteni az én kedves tanító nénimet, aki hitt bennem, bennünk, hogy érdemes velünk foglalkozni, dolgozni... Köszönöm Tanítóm!

Kubina Mollí, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Harc a bikával

Szeretném, hogy elmeséljem Toldi Miklós, Nagyfalú legerősebb lakosának egyik kalandját? Legyen, az óriási, szilaj bikával vívott harcot fogom elmondani.

Toldi egyik útján megpihent a padon, mikor kiabálásra és rémisztő női sikoltozásra figyelt fel. Követte a hangot, már valami dörömbölő zajt is hallott. Vajon mi lehetett? Mikor meglátta, hogy egy óriási szilaj bika fut Pest utcáin, megjegyezte, de tudta, hogy az ő hatalmas erejével szemben nem sok esélye van a bikának. Vajon honnan szabadult el az állat? A vágóhidról, a mézároslegények próbálták a kutyákkal megállítani, de hiába, mindent eltiport, ami az útjába került. Miklós nem riadt meg a fenevadtól, hiszen hatalmas ereje volt. A bika észrevette, és szörnyen feldühödött, hogy ki az, aki ki mer állni elébe. Kapart az első lábával, a hátsókat hányta a magasba, orrlukai csak úgy tágultak a haragtól. Toldinak közben ordibálták: „Mentsd az életet!” Miklós erre mit sem figyelve összeszedte a bátorságát, és szembeállt a jószággal az életét kockáztatva azért, hogy más emberek irháját mentse. Odarohant a bika Toldi Miklóshoz, a fiú elkapta az állat két éles szarvát, és egy mozdulattal megfordította, szólt a mézároslegényeknek, s megkötözték. A bikára rossz sors várt: a vágóhid. Toldi úgy gondolta, majd a vágóhídnál megpihen, de elzavarták, és jutalmul hősiesséért elkapta a bika nyers máját. Miklósnak ez nagyon rosszult esett. A máját odaadta egy éhes kutyának, és elindult, hogy keressen helyet éjszakára.

Egy közeli temető egyik üres koporsójában éjszakázott, és utoljára özvegy édesanyjára gondolt. Így történt Nagyfalú legerősebbikének esete a bikával.

Hubai Viola, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Oromhegyes-Orom

Hibázni olyan, mint...

Hibázni olyan, mint emberként élni,
Hibázni olyan, mint mindig félni...

A hibákból tanul az ember, ha tudja, hogy az rossz,
Mert az élet bizony megpofoz...

Megbocsátani olyan, mint tisztán élni,
Megbocsátani olyan, mint sohasem félni...

Mert rosszat követ el az, ki vétkezik,
De még rosszabbat, aki ítélkezik...

Csuzdi Eszter, 8. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé

Családi kör

Igazából az én családom nincs túl sokat együtt. Mindenkinek megvan a saját dolga, anyának és apának még sok is. Nem igazán tudunk este sem együtt lenni, ezért inkább azt írom, hogy milyen lenne az együttlét.

Amikor én hazaérnék edzésről, addigra anyáék is befejeznék a kinti munkát, és a testvérem is hazaérne a délutáni iskolából. Én, miután elkészíteném a házi feladatot, SMS-eznék kicsit, és amikor mindenki bent van a házban, közösen csinálnánk valamit. Az én elképzelésemben Monopolit játszánánk. A testvérem és én szeretjük ezt a játékot, és szerintem anya és apa is. A játékot én kezdeném, és természetesen a kis hőlégballon figurámmal repkednék a mezőn.

– Igen! Igen, igen, igen... – kiabálnám, miközben győzedelmi táncot járnék, mivel ráléptem a „gízai piramisok” mezőre, amelyik a kedvencem.

– Jól van! Jól van! Folytassuk a játékot – csillapítanak le a többiek.

Egy kis idő elteltével már kezdene kialakulni a mezőny. A testvérem és én lennénk előnyben. Anya úgy a középmezőnyben, apa... apa meg... kicsit lemaradt volna. Nagyon szoros lenne a vége, és mivel én izgulós típus vagyok, szerintem már szinte szaladgáltam volna. Anya úgy akarná, hogy igazságosan fejezzük be a játékot, ezért azt mondaná:

– Nagyon jól játszottunk, de most már elég lesz. Amúgy is későre jár.

– Mi??? – kérdezném sipító hangon.

Anya megpróbálná úgy elmagyarázni, hogy én is értem.

– Ki kér fagyit? – kérdezné.

Mire én:

– Én kérek! – kiáltanám, és szaladnék a konyhába.

A fiúk bezeg néznének. „De hát jól van” – gondolnák. Együnk fagyilatot, aztán irány az ágy. Tudom, furcsán hangzik, de hát engem csak fagyilatval lehet rávenni valamire. A nyalánság elfogyasztása után aludni térnénk, és ez a nap is lezárulna.

Én szeretek a családommal lenni, és ennek érdekében majd besegítek a sorsnak, hogy ilyen esténk is legyen.

Kocsis Zsanett, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Apu

Édesapám neve Csábi József.

Magas és vékony termetű, haja szőke, szeme égbék. Szeret kényelmesen öltözni. Kedves és megért, mindig mindenben segít, amit nem értek – odaadó. Szeret keresztretjtvényt fejteni. Imádja a focit és mindent, ami a sporttal kapcsolatos. Apu nagyon sokat olvas. Nagyszerűen főz. Számomra igazi szakács. Szeret a családdal lenni, velem nagyon sokat játszik. Esténként sokszor megnézzünk egy filmet, és megiszunk egy teát. Sokszor megnevettet, és mesél a gyermekkoráról. Szereti a gyerekeket. Jól beszél németül. A kutyák közül a magyar pulit szereti a legjobban. Kedvenc színe a szürke. A favorit nála a birkapörkölt és a sör. Apa szeret ismerkedni, barátokat szerezni. Nagyon szeretek apuval lenni, mert mindig számíthatok rá. Ezért is szeretem, mert kedves és megért engem.

Nekem van a világon a legjobb édesapám!

Csábi Szilvia 5. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve
A fogalmazást Lahos Melody,
az újvidéki Bogdan Šuput Formatervezői Középiskola
elsője illusztrálta.

Kedves Pajtások!

A játékos gondolatoktól kezdődően házi kedvenceken át egészen a legmélyebb gondolatokig mindenből kijutott mai válogatásunkban. A témái változatosság bizonyosan nektek is megfelel, hiszen mindenki találhat kedvére való olvasnivalót. Felhívnam figyelmeteket a Képzelt riportra, az álhíreket rejtegető fantáziadús munkákra, valamint Csuzdi Eszter elgondolkodtató versére. Igazán el lehet merülni gondolataiban.

Tanulóság fogalmazásokat küldtek a **doroszlói Petőfi Sándor iskola** diákjai is: Balla Réka, Müller Nikolett, Podnar Alen, Szabó Ella, Bugadzsia Benjamin, Király Kornél és Pauzárt Dávid (7. osztály), a **bajmoki Vuk Karadžić iskola** tanulói Szóka Krisztián, Molnár Alekszandra és Virág Ariadne (8. osztály) szülővárosukról, valamint a világ sötét oldaláról küldték el munkáikat, a **péterrévei Samu Mihály iskola** tanulói: Hajdú Csanád, Major Karolina, Nagy Emília (5. osztály) pedig a világ legismertebb kis hercegének kalandjait szőtték tovább.

Szép munkák, köszönjük a fáradozásokat!

Nagy Magdolna

Tyúkanyó ül, ül a fészékén; le-lehajlik, kotyog-motyog, a csőrével nagy gondosan forgatja maga alatt a hat szép, meleg tojást.

Odamegy hozzá a kakas, és így szól:

– Ó, te szegény jó Kotkodács! Már vagy húsz napja kotlasz itt; alig eszel, alig iszol valamit; hoztam neked egy szem kukoricát! Ezzel már kibírod holnapig; letelik a huszonegy nap, s kikelnek a kiscsibék.

Még egy kicsit karácsolt neki, aztán, mint ki jól végezte dolgát, kibillegett az udvarra.

Másnap reggel csakugyan kibújt a tojásból öt pelyhes kiscsibe. Gyönyörködött is bennük Kotkodács anyó; kotyogott-motyogott hozzájuk, s a csibék is jókedvűen csipogtak: pi-pi-pi!

De a hatodik tojásból nem bújt ki semmi.

– Hogy-hogy-hogy? – ijedezett Kotkodács anyó; a kakas meghallotta, s bebillegett.

Nézik, nézik, forgatják, hengergetik a tojást, míg – lássatok csodát – hirtelen kettéesik, s kibújjik belőle valami csodabogár. Sárga, mint a kikirics, nagy feje borzas, lába s csőre széles, mint a lapát, s azt mondja: háp-háp-háp!

– Hát ez mi, micsoda? – néztek egymásra, s dühösen kotyogtak-káráltak felette. Aztán a kakas nagy mérgesen kirohant, hátra sem nézett.

A furcsa kis jövevényt elnevezték Csibe-Kacsának, mert kacsára hasonlított. Az öt csibe csúfolta, csípte, ahol érte. Kotkodács anyó rá sem nézett. Soha egy jó szót, egy zabszemet sem adott neki, mindent a csibék kaptak. A kakas meg a feje búbjára koppintott, amikor csak tehette.

Búsult is eleget szegény Csibe-Kacsa. Elbújt a nagy fűben, hogy senki se lássa.

– Háp-háp-háp – siránkozott, s csak úgy patakzott a könnye. Bezzeg az öt csibe boldogan jött-ment Kotkodács anyóval, alig győzték szedegetni a sok jó falatot.

Egy szép napon elindultak a vízimalom felé, mert ott mindig találtak elszórt búzaszemet. Csibe-Kacsa messziről totyogott utánuk. Hát egyszor csak nagy, fekete madár jelent meg az

Csibe-kacsa

égen, s az öt csibét Kotkodács anyó mindjárt a nagy szárnya alá vette. Futott, futott Csibe-Kacsa, hogy csak úgy dülöngélt bele, fejét dugta Kotkodács anyó farka alá, és addig mocorgott, esetlenkedett, amíg a Kánya – mert az volt a nagy fekete madár – fel nem figyelte mindannyiukra.

– Vigyen el a kánya! – mondta mérgében Kotkodács anyó, s csak a csibékkel törődött.

Csibe-Kacsa rémületében beugrott a patakba, s elbújt a sásban.

A kánya meg keringett egy darabig a fejük felett, aztán elrepült.

De Kotkodács anyó még sokáig nem merte kinyitni a szemét, nagy ijedelmében. Amikor végre kinyitotta, s körülnézett, hát sehol sincs Csibe-Kacsa!

– Jaj, szegény fejének, tán csak nem vitte el a kánya? Vagy a patakba fulladt? – rémüldözött. Attól félt, hogy Csibe-Kacsa nem tud úszni.

De mit lát? Csibe-Kacsa vígan szeli a hullámokat; ha az úszást megunja, bukfeneczik egyet, hogy csak azok a sárga lapát-lábacskái látszanak ki, aztán megint kibukkan, s úszkál, lubickol a patakban, mint egy jókedvű halacskák. Nem csoda, hiszen Csibe-Kacsa igazi kacsa volt: kacsatojásból költötte ki véletlenül Kotkodács anyó. Most, hogy úszni látta, már ő is tudta ezt.

– Gyere ki onnan – rikoltotta Kotkodács anyó. – Ha száz kacsa bújt is beléd, azonnal gyere ki onnan!

De annak már rikoltozhatott, vidám hápogással búcsúzott el nevelőanyjától, s eltűnt a túlsó parti sásban.

Beesteledett, s hirtelen megszólaltak a békák. Olyan zenebonát csaptak, hogy Csibe-Kacsa majd' megsüketült belé, pedig álmos volt – aludni szeretett volna. De ki tud aludni ilyen egetverő brekegésben, kuruttyolgatásban?

Kikecmergett hát a partra. A bokrok között már sötétség volt, nagy madarak repdestek. Csibe-Kacsát félelmében a hideg rázta. Egyszer csak mit lát? Két csillogó szem világit rá, két hegyes fül mered felé: a róka! Nagy, piros nyelvvel szája szélét nyalogatja, kivillan hegyes szemfoga.

– Végem van – sóhajtotta Csibe-Kacsa, s ijedtében már sem nem hallott, sem nem látott, csak szíve dobogását érezte egész testében.

De hirtelen nagy recsegés-ropogás – a róka elillant, mintha ott sem lett volna. Csibe-Kacsa körülnéz. Hát kiket lát? A gazdasszonya és az öccse, nagy bottal a kezükben legelől, mögöttük Kotkodács anyó, az öt csibe, s leghátul, nagy bőszen a kakas.

– Itt vagy, te ágrólszakadt! – hajolt föléje a gazdasszonykája.

– Kot-kot-kot! – pityergett örömben Kotkodács anyó.

– Kukurikú! – kurjantott fel a kakas, hogy csak úgy visszhangzott a berek, s hangja megcsuklott a nagy meghatottságtól.

– Pi-pi-pi – csipogtak a csibék, s vidáman táncoltak körülrötte. Kotkodács anyó kiterjesztette a szárnyát, lekuporodott, s most már Csibe-Kacsát is maga alá vette.

– Háp-háp-háp – hallatszott a meleg tollak alól.

– Kot-kot-kot – kotyogott Kotkodács anyó. – Látom már, kacsa vagy te csőröstül-bőröstül, de hát ha már kiköltöttelek, fel is nevellek. Csak meg ne szökjél többet, mert elkap a róka!

A gazdasszonyka nagy kosarába tette őket, s megindultak hazafelé.

– Kukuriku! Kukuriku! – kurjongatott leghátul a kakas.

– Kurutty-kurutty, brekekekeke – válaszoltak rá a békák. Valahol, a malom táján nagy ugatás, csaholás kezdődött: a kutyák hajtották a rókát.

Francia mese nyomán írta Jékely Zoltán

Rakovszky Zsuzsa

Szilánkok

(Részlet)

Amikor legutóbb Sókön jártam, megfájdult a fogam. Már a vonaton nyugtalankodott, aztán amikor a hideg és szeles Állomás utcán megindultam a szállásom fel, teljes erővel rákezdte. Szerencsére Sók a fogorvosok városa: kis túlzással minden második házon ott a tábla, rajta a doktor neve és hogy mikor rendel. Úgy-hogy éppen csak fölmarkoltam a kulcsot a háziaknál, akiknél megrendeltem a neten a szállást, leraktam a táskámat a lakásban, vettem egy pillantást a szobámra, amelynek steril és szomorú személytelenségét porcelánmacskák és a sóki belvárost ábrázoló elmosódott akvarellek próbálták enyhíteni, aztán menten fogorvost keresni. Nem kellett messze mennem: a második házban mindjárt találtam egyet.

Már maga a ház is ismerősnek tűnt: de hát itt Sókön minden ismerős valamelyest. Itt éltem tízéves koromig, ezek a terek járnak vissza az álmaimban, persze más helyszínekkel elkeveredve álombeli terek szokása szerint: az utca, ahol arctalan üldözőim elől menekülök, egyszerre van Sókön és Londonban, a lakás, ahol végre rátalálok harminc éve halott anyámra, valamelyik holland kisvárosban van, de egyszerre mind a sóki Rezeda utcában is. Amikor évente egyszer, halottak napján visszalátogatok, a valóságos Sókknak is van valamilyen furcsa, valószínűtlen álom-jellege, talán mert egyszerre ugyanaz és mégis más, mint amire emlékeztem. Azt, hogy a piac helyén most buszvégállomás van, vagy hogy abban a szűk és sötét kis boltban, amelyikben gyermekkoromban egy szemfelszedő műhely volt, most mobiltelefonokat árulnak, ugyanolyan képtelenségnek érzem, mint amilyenek felébredve szoktunk érzékelni bizonyos álombeli történéseket. De ehhez a házhoz az ismerőség általános érzésén felül még mintha valami emlék is kapcsolódott volna. Biztos voltam benne, hogy láttam már valaha, méghozzá nem is egyszer, ezt a folyosót, a belső udvarra nyíló kapu színes üvegkocskáit, a lépcsőkorlát vasanaszárait. Vagy valami igen hasonlót.

Aztán ahogy már – túl az injekción – ültem a rendelő várójában, vártam a zsidóadást, lapozgattam a folyóiratokat, a minden váróban megtalálható, tavalyi *Nők Lapját* és *Kiskegyedeket* (megtudtam, hogy mik voltak tavaly ősszel a divatszínek – az őzbarna és a narancsvörös –, és hogy melyik

öt főzelékféle gyakori fogyasztásával előzhetem meg jó eséllyel a rákot), a sarokban ment a tévé, valamelyik német csatorna híradója, felborított autók lángoltak valahol egy mediterrán nagyvárosban, egy havas téren kötött sapkás fiatalok és szemölcsös orrú, szenvedélyes arcú, szemüveges asszonyok kiáltoztak és zászlókat lobogtattak a dühben fogant együvé tartozás eksztázisában, csokornyakkendő, őszülő bájgúnár aranyzobrocskát adott át egy csupasznál, estélyi ruhás szépségnek valami filmfesztiválon... szóval a szokásos. És közben egyre biztosabb voltam benne, hogy már jártam valaha ebben a lakásban, nem is egyszer.

Olyan volt, mint azok a váratlan emlékek, amelyekkel rendszertelenül is látszólag minden közvetlen kiváltó ok nélkül lep meg bennünket időnként (ahogy öregszem, egyre gyakrabban) szeszélyes tudatlannunk, mondjuk, egy kis, befele lejtő, macskaköves tér, a közepén ivókúttal, egy másik tér, rozsdás láncú hintával, kőasztalokkal és sakkzókkal, egy szűk és magas fürdőszoba, henger alakú kályhával és oroszlánlábú bádoggáddal... Ezeknek a képeknek mindig van valamilyen halvány, de eltéveszthetetlen érzelmi színezete – igen, ez itt a depresszió síkátora, a boldog viszontlátás tere, vagy az unalom előszoba-hallja –, viszont általában hiába erőlködöm, nem tudom elhelyezni őket élettörténetem időrendjében: fogalmam sincs, mit csináltam én azon a té-

ren, abban a lakásban, még az is lehet, hogy csak álmodtam őket. De az is lehet, hogy ezek a képek rövid trailerek életem filmjéből, amely egyszer, talán nem is nagyon sokára fog leperegni előttem, vagy az agyam lomtalanítást végez, kezdi kihajigálni túlterhelt raktáraiból a fölösleget, a múlt limlomját, amihez idáig görcsösen ragaszkodott, de lassanként belátja, hogy elég megőrizni csak a legfontosabbakat, azokból is csak annyit, amennyi elfér egy utazótáskában.

Sőt, még az is megeshet – és az a sejtés itt, Sókön néha már-már bizonytalansággá erősödik –, hogy a múlt továbbra is itt rezeg körülöttünk, mint valami szüntelen rádió- vagy tévéadás, az agyunk pedig nem holmi raktárhelyiség, amely gondosan fölcímkeztetett fiókokban őrzi az emlékek katalóguscéduláit, hanem vevőkészülék, amely bizonyos kivételes pillanatokban alkalmas rá, hogy fogja a múltat. Miért is ne? Hiszen jelek hullámaival van telítve körülöttünk a légtér, távoli földrengések és árvizek, thaiföldi miniszterelnökök és indiai koldusok jelekké bomlott kísértegetéstét vágjuk ketté, amikor a szájunkhoz emeljük a kávéscsészét, és hogy a fürdőszoba tükre előtt argentin szerelmi drámák és braziliai családi veszekedések légies lenyomatát fésüljük ki a hajunkból, mint valami láthatatlan pókhálót. Miért ne rezeghetnének ugyanígy körülöttünk a valaha élt emberek emlékei, örömei és szenvedései mindenütt vagy legalábbis bizonyos kitüntetett helyszíneken? Legfeljebb annyi a különbség, hogy a mi vevőkészülékünk gyatrán működik, és csak néha sikerült vennünk az adást. Ezzel együtt, amikor a szőke asszisztensnő mosolyogva kinézett („Ugye, elzsidóadt már a nyelve?”), és beljebb invitált a rendelőbe, már tudtam, hogy eddig a két öreg hölgy nappalijában váraкоztam, és a rendelő a forgatható fogorvosi székekkel meg a számítógéppel, amelynek monitorján már megjelent alsó állkapcsom fekete semmiben lebegő, áttetsző kistérdéke, a szemfog fölött a gyulladás sötét foltja – szóval a rendelő helyén volt a hálószerobójuk.

Gulyás József

Várakozás

Ősz felé járt az idő... és
sárgultak a kukoricások,
két fiam elindult útnak,
év az évre s még mindig futnak.
Még egy tavaszig várok.

/Egyik fia fekszik a barázdában,
a csend fölér az éj világig,
feje mellette, föl van nyitva,
boldog, már semmi titka,
fogai közül fű virágozik./

Nincs másom, csak a várakozás.
Terigetek, a szemem ázik.
Ha valaki jön, kérdem: mi van?
Két vászoning: ez egyik fiam,
ez meg a másik.

/Másik fiát a Kárpátokban
repkény, kúszó gyökerek fogják,
belőle árad az őszi lég ki,
Tizenöt éve alszik, nem is érzi,
iszonyat fűrészezi a csontját./

Ősz felé jár az idő... és
sárgultak a kukoricások,
két fiam elindult útnak,
év az évre s még mindig futnak.
Még egy tavaszig várok.

egy névtelen mártír dala

azon az estén ha meghalok
mindenki bejöhet hozzám
rézkilincs lesz az ajtón
és foltok lukak a ponyván

azon az estén ha meghalok
szemetet hordok és szemetet
majd mossátok meg az arcomat
mossátok meg a kezemet

azon az estén ha meghalok
mindenkit nagyon szeretek
kiszgyerek sír a pék előtt
vegyetek neki peracet

azon az estén ha meghalok
mindenki bejöhet hozzám
rézkilincs lesz az ajtón
és foltok lukak a ponyván

azon az estén ha meghalok
szakállam megáll a bőrbe
kezemből a pénz gurul
és forog a kövön körbe-körbe

Kedves Olvasó Tanulók!

A lírai kifejezésmód változatai, **Rakovszky Zsuzsa Szilánkok** (Magvető, 2014) című regényének empatív, emlékező, elégius bevezető futamai, illetve a tavaly ősszel elhunyt **Gulyás József** (1937–2014) vajdasági magyar költő két verse jelentik mai rovatunk tartalmát. Utóbbiak a balladai idő olyan mélységes mély rétegét hívják elő, s a balladás énekek olyan regisztereit szólaltatják meg, amilyeneket népballadánkban lelünk. Remekművek. Gulyás József *Összegyűjtött verseinek* első kötete a sza-

badkai Életjel Kiadó gondozásában látott napvilágot nemrég. E kötet létrejöttében még maga a szerző is közreműködött. Kár, hogy nem várhatta be megjelenését! Érdekessége még a dolognak, hogy a költő igen nagy rokonszenvvel viseltetett mind a Jó Pajtás, mind a Gyöngyhalász rovat iránt. Utolsó interjút épp a Jó Pajtás tudósítójának adta. „Aki eldobta az ecsetet és tollat ragadott...” címmel jelent meg.

Élménydús olvasást!

Bence Erika

Kiosztották az Oscar-díjakat

Az idén a 87. Oscar-díj átadó gálára került sor Hollywoodban. A ceremónián fellépett egyebek között Lady Gaga, aki a Muzsika Hangjaiból (Sound of Music) adott elő egy dalt a klasszikus film 50. évfordulója alkalmából. Az est házigazdája, Neil Patrick Harris a hollywoodi filmipar előtt tisztelő dallal indította a showt Anna Kendrick és Jack Black kíséretében.

Az idei év humoros része a tavalyi bakira épített, ami azok után valóságos mémtengert indított útjára. Az egy évvel ezelőtti díjátadón ugyanis a Jégvarázs betétdalát éneklő Idina Menzelt felkonferálta John Travoltának nem sikerült elolvasnia az énekesnő nevét, és végül valami teljesen más hangzott el a színpadon. Az idei show pedig természetesen nem lett volna teljes, ha valamilyen formában nem

A legjobb rendező: Alejandro G. Iñárritu – Birdman avagy A mellőzés meglepő ereje
 A legjobb animációs film: Hős6os (Big Hero 6)
 A legjobb látványeffektusok: Csillagok között (Interstellar)
 A legjobb rövidfilm: The Phone Call
 A legjobb animációs rövidfilm: Feast

Eddie Redmayne

Birdman

Az Oscar legnagyobb esélyesei a Birdman és a Grand Budapest Hotel voltak kilenc jelöléssel, ezt követte a Kódjátksza nyolccal, míg Clint Eastwood igaz történeten alapuló háborús filmje és a Boyhood hatot kapott. John Legend és Common Glory című zeneszáma (A Selma című polgárfilm drámából) lett a legjobb dal az idei Oscar-díjátadó gálán.

A Hős6os című Disney-alkotás nyerte el a legjobb egészestés animációs filmnek járó Oscar-díjat. Alkotói, Don Hall, Chris Williams és Roy Conli köszönőbeszédükben kiemelték, hogy az idén nagyszerű éve volt az animációknak. A hősfilmek világát idéző animáció mellett a kategóriában a Doboztrollok, az így nevelde a sárkányodat 2., a Song of the Sea és a japán Kaguya-hime no monogatari (Kaguja hercegnő meséje) című alkotás is jelölt volt.

reflektálna a bakira. A házigazda, Neil Patrick Harris Benedict Cumberbatch és Ben Affleck neveivel viccelődve hívta a színpadra az érintett énekesnőt, aki azután mintegy viccesen megtorolva a szóban forgó bakit, Glom Gazingóként konferálta fel John Travoltát.

Íme néhány díjazott

A legjobb film: Birdman avagy A mellőzés meglepő ereje

A legjobb férfi főszereplő: Eddie Redmayne – A mindenség elmélete – mint Stephen Hawking

A legjobb női főszereplő: Julianne Moore – Still Alice – mint dr. Alice Howland

A legjobb férfi mellékszereplő: J.K. Simmons – Whiplash – mint Terence Fletcher

A legjobb női mellékszereplő: Patricia Arquette – Sráckor (Boyhood) – mint Olivia Evans

A legjobb látványtervezés: The Grand Budapest Hotel

A legjobb kosztüm, jelmeztervezés: The Grand Budapest Hotel

A legjobb smink, maszk: The Grand Budapest Hotel

A legjobb dokumentumfilm: Citizen Four

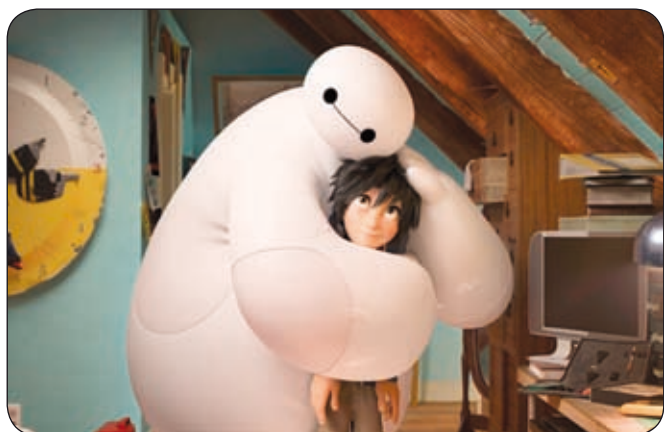
A legjobb rövid dokumentumfilm: Crisis Hotline: Veterans Press 1

A legjobb zene, filmzene: The Grand Budapest Hotel

A legjobb filmdal: Glory – Selma – John Stephens és Lonnie Lynn, alias John Legend és Common

A legjobb külföldi film: Ida Lengyelország – rendező: Pawel Pawlikowski

Életműdíjak: Jean-Claude Carrière, Mijazaki Hajao, Maureen O'Hara

Big Hero 6

Julianne Moore

Újabb örültség a South Parkban

Úgy tűnik, Trey Parker és Matt Stone fáradhatatlan páros, ha a South Parkról van szó. Az újabb epizódokban kiderül, hogy Stan apjának, Randy Marsh-nak van egy másik élete is: ő Lorde, az énekesnő, és nem csupán beleképzeleti magát a sztár életébe, hanem valóban ő az. A tizenéves énekesnő erre reagálva azt mondta, nem veszi zokon, hogy egy negyvenöt éves geológus férfiként állították be, sőt büszke rá, hogy a South Park részévé vált. A sorozatban beköszön még a mostanában molesztálással vádolt Bill Cosby, hologramként feltámad Michael Jackson, aki elszabadul South Park városában és együtt koncertezik Lorde-val – vagyis Randy-vel –, majd szokás szerint mindenki megkapja a magáét.

Az Arany Málna-díjasok

Az Oscar mellett az Arany Málna-díjak is odaítélésre kerültek. A szezon legrosszabb filmjeit és filmes alakításait értékelő díjátadón Cameron Diaz kapta a legrosszabb színésznőnek járó díjat A csajok bosszúja, A szexvideó és az Annie című filmekben nyújtott alakításaiért. A díjátadó „nagy befutója” a Kirk Cameron’s Saving Christmas című film volt, de jutott díj Megan Foxnak a legrosszabb női mellékszereplő kategóriában és Kelsey Grammarnak, aki összesen négy málnára jelölt filmben is szerepelt. A legrosszabb rendező ezúttal Michael Bay lett a Transformers negyedik részével, míg a valamivel jobban hangzó, a legjobb javuló tendenciát mutató színész Ben Affleck.

SZTÁRVLÁG

Leto eszeget, hogy Joker legyen

Jared Leto a Suicide Squad című szuperhősözi előkészületeivel kapcsolatban felfedte, hogy Jokert alakítja majd, és emiatt ismét az egészségével játszadozik. Az egyik interjút is azzal kezdte, hogy megkérdezte, nem baj-e, ha közben eszeget, mert hízőkúrán van, mivel pedig egyszerre nem tud sokat enni, szinte folyamatosan nassol. Az Oscar-díjas színész és a 30 Seconds to Mars együttes frontembere a szerepről is szólt. Mint mondta, szinte Shakespeare-i szerepnek éli meg Jokert, hiszen egy karakter gyönyörű tragédiájáról van szó, amit nagy kihívás eljátszani.

Most már nem menő

Úgy tűnik, hiába az elszántság és az erőfeszítés, amit külseje és hangzása fiatalosságáért tesz, Madonnát törölték a Radio1 lejátszási listájáról. Egy olyan listáról van szó, amelyről a DJ-k a napi dalokat válogathatják, ezzel pedig a hallgatóság, elsősorban a fiatalok zenei ízlését alakítják. Madonna legfrissebb számát, a december végén debütált Living For Love-ot ugyan leadták egyszer, de csak este hét óra után, amikor a listára föl nem vett dalokat is játszhatják. A Living For Love Madonna első kislemeze új albumáról, a Rebel Heart-ról. A rádióállomás tájékoztatása szerint műsoraik főleg a tinikhez szólnak, így a fiatalabb előadókat részesítik előnyben. Madonna 56 éves, és sokak szerint ízléstelen, amit mostanában produkál.

A legjobban várt idej PC-játékok

Nincs megállás, folyamatosan érkeznek a PC-játékok, melyek közül kiválasztottunk néhányat, ezek érkezését már napra pontosan tudni lehet – legalábbis ezt állítja az origo.hu.

Battlefield Hardline

A Call of Duty után a világ legnépszerűbb háborús-lövöldözős játéka a Battlefield. Az idén a készítőik változtatnak a jól bevált recepten: katonák helyett rendőrök és bűnözők bőrébe bújhatunk majd. A háborús csatateret helyett az alvilág és a hatóságok tűzpárbajai adják a játék alapját. Irányíthatjuk akár a bankrablókat, akik megpróbálnak megszökni a zsíros összegekkel, vagy a SWAT-kommandósokat, akik mindenféle harci járművet is bevetnek, és félkatonai felszereléssel rendelkeznek.

A koncepció roppant kézenfekvő, mégsem venne mindenki mérget a Hardline sikerére, még annak ellenére sem, hogy új fejlesztői friss lendületet vihetnek a játékba. Ennek ellenére szinte biztosak lehetünk benne, hogy az első fél év egyik legnépszerűbb játéka lesz. Reméljük, hogy az előző résszel ellentétben ezúttal nem félkész állapotban adják ki.

A megjelenés ideje: március 19.

Project CARS

A „playstationösöknek” ott a Gran Turismo, Xboxon pedig a Forza, a PC-sek viszont csak nehezen találnak élethű autóverseny-szimulátort. Elvileg ezt az űrt tölti majd be a Project CARS, ezt a játékot ugyanis át lehet kapcsolni realisztikus üzemmódba. Ilyenkor ugyan jóval nehezebb az irányítás, de teljesen valóság

élményt kapunk. A realisztikusság fokát a játékos állíthatja be. Ha akarja, az ütközések és csúszások életszerűek lesznek, ha ez túl nehéznek bizonyulna, akkor bármikor egyszerűbb üzemmódra válthat.

Több mint ötven pálya és hetven kipróbálható jármű várja a játékosokat, a grafika pedig gyönyörűnek ígérkezik. A mai trendekkel ellentétben ez a játék nem egy nyílt világban játszódik, cserébe viszont a helyszínek sokkal részletesebben ki lesznek dolgozva.

A megjelenés ideje: március 20.

Grand Theft Auto V.

PS3-on és Xbox 360-on bő másfél éve, PS4-en és Xbox One-on pedig már fél éve elérhető a Rockstar Games gengszterszimulátora, de a PC-seknek még márciusig várniuk kell, hogy Los Santos városában randalírozhassanak. Van még valaki, aki nem játszott a GTA V.-tel? A világ legnagyobb költségvetéssel készített gengszterszimulátora két év után harmadszorra is megérkezik. Eddig csak konzolokra lehetett megvenni, március végétől a PC-sek is kipróbálhatják.

Felesleges magyarázni, miért előzi meg óriási várakozás a Windows rendszer alatt futó verziót, a játékot minden idők legjobbjai között emlegetik. A fejlesztők azt ígérik, hogy a PC-s kiadás mindkét korábbiánál szebb lesz, persze ehhez egy elég erős konfigurációra van szükség. Páron a játék akár ultra-HD felbontásba is kapcsolható, bár ehhez már egy kisebb autó árba kerülő számítógépre van szükség.

A megjelenés ideje: március 24.

Mortal Kombat X.

Visszatér minden szülő rémálma, a Mortal Kombat! A több mint húszéves múltra visszatekintő, extra brutális verekedős játékot aligha kell valakinek bemutatni: a program hírhedtté vált nevetségese kivégzéseiről, amelyeket a nyertes mérkőzések után lehet elkövetni.

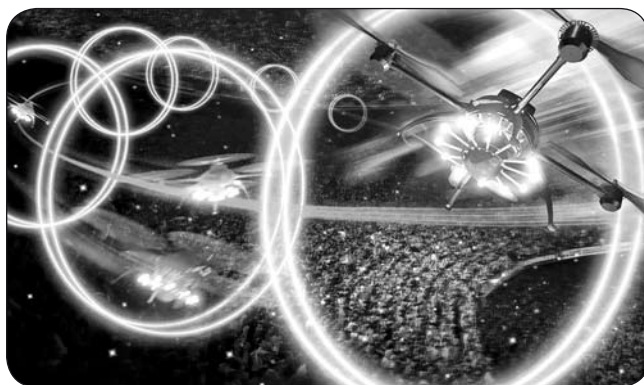
A legújabb, tizedik rész újításai: a szereplők többféle harcmodorban tudnak küzdeni, és a háttérben lévő tárgyakat is fegyverként használhatják. Az előző részhez hasonlóan ezúttal is röntgenképes nézetben, lassítva mutatja majd a leglátványosabb akciókat. A játék továbbra sem családbarát, de legalább PC-ből sem igényel túlságosan nagy teljesítményt, irányításához viszont érdemes kontrollert használni, billentyűzettel aligha boldogulunk a különféle támadási kombinációkkal.

A megjelenés ideje: április 14.

Hollandiában készítik az első dróncirkuszt

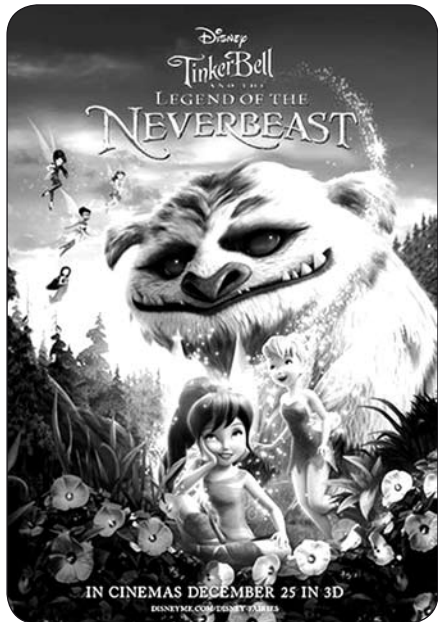
Lézerfény, hologramok, illúzió, pilóta nélküli repülő: újfajta légi bemutatóval készül Amszterdam. Elképesztő látványt fog nyújtani a világ első dróncirkusza. Az Air 2015 elnevezésű rendezvényen a központi szerepet a pilóta nélküli repülőgépek kapták, ezt spelelték meg mindenféle zenei, digitális és egyéb speciális effektussal.

A drónokat lézerrel és projektorral szerelik fel, így vetítve ki a levegőbe különböző formájú hologramokat. Ahogy a légi akrobatikus mutatványok is elvarázsolhatják majd a közönséget. A különleges show-t a Fjuze rendezvényszervező cég a holland királyi légierővel közösen szervezi az Amszterdam Arénában. Az árakról és időpontokról egyelőre még semmit sem tudni. A <http://rejtelyekszigete.com/hirek/brutalis-show-val-keszul-az-első-droncirkusz/> honlapon kis kóstolót láthattok a készülő cirkusból. (Origo.hu)

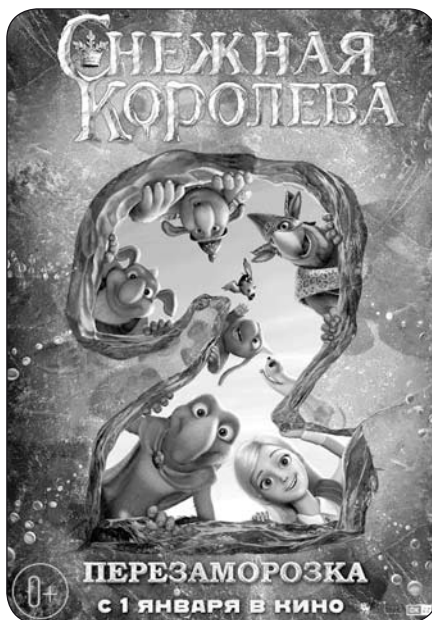
Animációs filmek a világ különböző tájairól

Az alábbiakban bemutatjuk az idei tél néhány animációs filmszlágerét, amelyeket még akár el is csíphetsz a mozikban.

A Csingiling és a Soharém legendája (Legend of the NeverBeast), amerikai animációs film. Gilda nagyon vidám és jó tehetségű állattündér. A kis tündér úgy véli, nem szabad egy könyvet a borítójáról megítélni, ahogyan egy állatot sem az agyára méretéről. Összebarátkozik az óriási méretű és ismeretlen lényvel. Ez a lény a Soharém. Amíg Csingiling és a többiek kicsit aggódva nézik Tündérlakban az új látogatót, addig az elit felderítő tündércsapat elhatározza, hogy az lesz a legjobb, ha foglyul ejtik ezt a lényt, még mielőtt lerombolja a házaikat. Gilda eközben mégis a szívére hallgat, és a többiek barátságát is kockáztatja. Azt kéri a barátaitól, hogy mentsek meg közösen Soharémet.

A Hókirálynő (Snezhnaya koroleva) orosz animációs film. Az első rész után elkezdett a második is. A filmet Hans Christian Andersen klasszikus tündérmeséje ihlette, amely egy Kai történetét meséli el. A fiút elrabolja a Hókirálynő, és a palotájába hurcolja, ha pedig ez nem lenne elég, hóba és jégbe burkolja az egész világot. Kai húgának, Gerdának kell átvágnia a hideg és kegyetlen tájon, hogy megmentse fivérért. Innen folytatódik a második rész. Orm a szimpatikus troll, miután segített Kainak és Gerdának,

visszatért saját hazájába, ahol azonban nem úgy alakulnak a dolgok, ahogyan szeretné. Orm sehogy sem tud megbékélni bányász munkájával, sem pedig az igazságtalansággal, amit mindennap elsz szenved. A kiutat a hercegnővel történő házasságban látja, ennek érdekében pedig még hazugságra is vetemedik. Csakhogy hazudni nem szép dolog, ezt Orm onnan tudja meg, hogy minden kimondott hazugságától a gonosz ikertestvére, a Hókirály, egyre nagyobb és hatalmasabb lesz.

Asterix – Az istenek otthona (Astérix: Le domaine des dieux), francia animációs

film. Az időszámítás csak ötven év múlva kezdődik, de a rómaiak már rég elfoglalták egész Galliát. Majdnem. Egyetlen falu lakói ellenállnak a hatalmas sereggel érkező hódítóknak, és mindenkit, aki egy kicsit is rómainak tűnik, messzire kergetnek. Megannyi sikertelen próbálkozás után Cézár taktikát vált, és a civilizáció vívmányaival akarja megnyerni magának az utolsó, még be nem hódolt gall falu lakóit. Az erdő közepén lakópark épül, a vadkanállomány vészesen fogy, amihez Asterixnek és Obelixnek is lesz néhány keresetlen szava. Az újdonsült szomszédok esztelen költekezése meghozza a gazdagságot, a rómaiak jelenléte megosztja a gallokat, Cézár terve megvalósulni látszik.

A 7. törpe (Der 7bte Zwerg), német animációs film. Adva van hét törpe, egy csaknem nagykorú hercegnő, két sárkány (egy igazi és egy gonosz), egy híres csók és a százéves alvás. Minden meseszerű, csakhogy a törpék legkisebbike miatt kitér a káosz. Rose hercegnő, azaz Csipkerózsika hamarosan nagykorú, ezzel pedig megtörik az átok. Amikor erre sor kerülne, Bobo, vagyis Bubi, a legkisebb törpe miatt valóra válik a gonosz tündér átká. Ez pedig beláthatatlan következményeket von maga után. A szülinapi partin lefagy az egész vár és a vendégsereg. Csak a törpéknek sikerül megmenekülniük. Elindul a kaland, hogy megtalálják az egyetlen személyt, aki megtörheti a gonosz varázslatot.

Egy kis beszédtechnika

Próbáld helyesen végigmondani!

HEVES FERENC: Bolondos dolog

Otthonom Kondoros, Porondon dolgozom: korongot dobok, s olykor dobolok. Csoportot toborzok, sokszor bolyongok. Most Dorogon volt dolgom, hol koros rokonom Zsoldos Kolos boltos kosztolt. Kosztom rossz volt, gyomrom korgott s korcs komondorom, Lompos, nyolc fontot fogyott. Kondoros lombos – Dorog dombos, homokos, kormos, homlokom poros, orrom ott folyton lobos volt. Otthon jobb! Ott bor csorog, Dorogon bor s korom gomolyog, gonosz rokonom folyton dohog. Komor sors!

Gyakorlatok vegyes magánhangzókkal

Hátul képzett mély magánhangzók:

A

Adjanak hat kalapot annak a pasasnak!
Arany alkotta szavakat szavai: halat vadai, s mi jó falat...

Á

Ádám bátyám pávái látván, száját tátván, lábát rántván pávává vált.
Válltáskáját hátára vágván látványosan ágált a szájtátók láttán.

O, Ó

Koros potrohos jó morogva jósol olcsón.
Ottó bolond tűzoltó. Otthon borzong a poroltótól.

U, Ú

Túlsúlyú nyúl, fut, gurul.
Rútul butul, úgy tunyul huncutul.

Mikor érdemes nyelvet tanulni?

Állítólag nyelvet tanulni bármelyik életkorban érdemes, mind-egy, mennyi idősen vágunk bele: egy új nyelv elsajátítása fejlesztí az agyunkat. Csak az a kérdés, hogy van-e elég türelmünk és kitartásunk ahhoz, hogy az ismeretlen szavakat bemagoljuk. A megfelelő tanulási technikákkal sokat könnyíthetünk rajta. Egy friss kutatás szerint például sokkal jobban emlékszünk ismeretlen szavakra akkor, ha a magolás során mozdulatokat, gesztusokat társítunk hozzájuk. A Current Biology nevű szaklapban megjelent tanulmányban a résztvevők egy vimlish fantáziánévű kitalált nyelvet próbáltak elsajátítani, miközben a kutatók mérték, hogy melyik tanulási technikával érik el a legjobb felidézési arányt.

Az eredmények azt mutatják, hogy a résztvevők azoknak a kifejezéseknek a felidézésében voltak a legjobbak, amelyekhez a tanulás során gesztusokat is társítottak. Más szóval: minél több érzékünket stimuláljuk a tanulás során, minél több agyterületünket aktiváljuk, annál jobban emlékezünk a tanultakra. Tehát, ha nekifogunk a nyelvtanulásnak, érdemes közben aktívan mozognunk is.

Elöl képzett magas magánhangzók:

E

Kelemen megy Szegedre kerekéken.
Lehetetlen Pesten erre mennem, rengeteg percet vesztegetek.

É

Hét vén tévés tévét néz.
És hétvégén kéménybélését végképp szétszedé az éjféli szélvész.

I, Í

Iciri-piciri irigy tigris így kicsinyíts!
Mindig Kiss Pistit hívní: kicsit ciki!

Ö, Ó

Csütörtökön öt gyötrődő török jön.
Vörös bőrdörmön ősz törzsfőnök szöszmötöl, dörömböl.

Ü, Ű

Sűsü gyúrús rügyön csücsül s fűtyül.
Ügyes műgyűjtő tűzűveg műtyűröket gyűjt.

Az ibafai pap létező személy volt

Nyilván legtöbben közületek ismerik, hallották az alábbi nyelvtörőt:

– Mit sütsz, kis szűcs, sós húst sütsz, kis szűcs?

Vagy: Az ipafai papnak fapipája van, tehát az ipafai papi pipa papi fapipa.

Aki gyakorolgatja, hogy hibátlanul mondja el mind a kettőt, annak talán megfordul a fejében, hogy pergőbb lesz a nyelve, de az biztosan nem, hogy a szóban forgó szűcs és a pap valóságos személy volt-e.

Utánanéztünk.

A szűcsről nem tudtunk meg semmit, de a pap kétségtelenül valóságos ember volt. Egy Ibafa nevű magyarországi, baranyai falu tiszteletese volt, **Hangai Nándornak** hívták. Valóban szeretett pipázni, olyannyira, hogy többnyire tartalék pipát is hordott a zsebében. Egy újságíró érdeme, hogy országosan nevezetes fapipás pap lett. Egyszer ugyanis egy lelkészársánál tett látogatáson megismerkedett *Roboz István* újságíróval, aki hirtelen jött ötlettel néhány játékos rímet faragott róla és a pipájáról. Így lett az Ibafa b betűjéből p, hogy a szöveg nyelvtörőbb legyen. A tiszteletes eredeti fapipája nem veszett el, rokonai őrzik. Másolata, amelyet *Gerber Béla* iparművész 1934-ben készített, ma is megtekinthető az ibafai parókián, egy pipaszárakból és pipafejékből összeállított csillárral együtt.

Elűzték a telet Szajánban is

A szajáni Móra Károly Általános Iskola Diákparlamentje az idén is kitett magáért, ami a szervezést illeti. Nem csupán a Valentin-napi szerelmes levelek bontását szervezte meg és időzítette péntek 13-ára, de az idei farsangi mulatozást is. A diákszövetség minden tagja kivette a részét a szervezésből. Egy nem hétköznapi szerelmes, „kedveskedős” délelőttöt és egy fergeteges mulatozásba torkolló délutánt szervezett a tanulók számára. Délelőtt a hét folyamán dobozba rejtett kedveskedő üzenetek kerültek kibontásra és átadásra, délután pedig ismét maszkok mögé rejtőző nebulók lepték el az iskola területét. A szakmai zsűri ezúttal is a legkreatívabb jelmezeket díjazta, ezt pedig farsangi játékok követték a vállalkozó szellemű csapatok számára. A mulatozás hatalmas fánkeveses, zenés bulival végződött. A telet kétségkívül sikeresen elűzték, és az utca népére is sikerült ráhozni a frászt.

A szajáni Móra Károly Általános Iskola Diákparlamentje

A jó falatok és a díjazás sem maradt el

MIZUJS?

A felvételen látható lányok a szabadkai EmArt Műhely növendékei, akik ezúttal egy Bulgáriában meghirdetett nemzetközi rajzpályázaton szerepeltek sikeresen. Jurcsák Nikolett (balról) ezüstérmes, míg Hoki Brigitta bronzérmes lett. Munkájuk helyet kapott a katalógusban is.

A fák és cserjék védelmében

Zentaiak a Székely kapuk – zöld kapuk rendezvényen

A zentai Emléskis Memory Green Team csapata is részt vesz a Székely kapuk – zöld kapuk nemzetközi program idei pályázatán. A lelkes kis csapat előadását, amely a környezettudatos életmódnak, a fák és a cserjések védelmének a fontosságára hívta föl a figyelmet, a napokban az általános iskola tornatermében tekinthették meg az oktatási intézménybe járó alsós diákok. A gyerekek Csinos Melinda és Bencsik Andrea pedagógusok segítségével hangulatos és változatos műsorral rukkoltak elő diáktársaik előtt. Azonkívül, hogy rámutattak arra, hogy a fák, az erdők rendkívüli szerepet töltenek be nemcsak a vadállatok, hanem az emberek életében is, műsorukat a témához illő szavaltokkal is fűszerezték, s kérdezz-felelek játékkal a közönséget is bevonták az előadásukba.

– Alkotásainkkal arra szeretnénk felhívni az emberek figyelmét, hogy nem szabad elpusztítanunk a növényeket, mert azok tisztítják a környezetünket, ezenkívül nagyon sok mindennel meg is ajándékoznak minket – ecsetelte az előadás célkitűzését Tešić Mária, a csapat egyik lelkes tagja, Surányi Daniella pedig reményének adott hangot, hogy az általuk előadott verseknek köszönhetően a közönség soraiban lévőek átértékelték a felvetett téma fontosságát.

A csapat tagjai korábban a felsős diáktársaiknak is bemutatták alkotásaikat, amelyeket a Kertek helyi közösség nagytermében is kiállítottak – nyilatkozta Tasić Tamara a csapatból.

Hhzs.

Hogyan éled meg a csalódásokat?

Romokban heversz, ha valaki nem tartja be a neked tett ígéretét? Vagy inkább úgy teszel, mintha észre sem vennéd a másik hibáját?

1. A legjobb barátod/barátnőd nem jön el a születésnapodra. Hogyan fogadod ezt?

- a) Megpróbálok nagyon szuper bulit szervezni. (0 pont)
- b) Még egyszer felhívom, hátha történt valami. (2 pont)
- c) Jellemző rá, pont az ilyenek miatt szoktunk veszekedni. (4 pont)

2. A legjobb barátod/barátnőd három hónapja ígéri, hogy visszaadja a kedvenc filméd.

- a) Gondoltam, hogy így lesz. (4 pont)
- b) Én is szoktam ilyesmit csinálni... (0 pont)
- c) Nem akarja bevallani, de tudom, hogy elveszítette. (2 pont)

3. Az egyik bulin a barátnőd szimpátiája bókolni kezd neked. Hogyan reagálsz?

- a) Élvezem a hízelgő szavakat. (2 pont)
- b) Nem gondolja komolyan, úgyhogy faképnél hagyom. (4 pont)
- c) Kissé kínosan érzem magam. (0 pont)

4. A barátnődet zaklatják, és hozzád fordul. Hogyan vigasztalod meg?

- a) Felajánlom, hogy máskor is forduljon hozzám. (4 pont)
- b) Elhárítom. (0 pont)
- c) Megkérem, mesélje el pontosan, min megy keresztül. (2 pont)

5. Melyik vélekedést osztod leginkább?

- a) Az ember mindenképp cselekedjen! (0 pont)
- b) Az ember gondolkodjon, mielőtt dönt! (2 pont)
- c) Az ember megbízhatatlan lény. (4 pont)

Értékelés

0–6 pont: Az erős akarátú

Remekül leplezed a csalódásod. Bármilyen történet is, tele vagy optimizmussal és bizakodással. Mindig úgy döntesz: irány a szebb jövő! Ám vigyázz, nehogy kíméletlenné válj, figyelj arra, amit mások mondanak! Gondolj azokra is, akiknek szükségük van rá, hogy néha meghallgasd őket!

7–13 pont: A racionális

Egyszerűen tudomásul veszed a csalódásokat, hideg fejjel mérlegelve, hogyan történhetett ilyesmi. Vigyázat: az ész nem tud mindig felülkerekedni a szívügyeken! Hallgass olykor az ösztöneidre is! Ha nem rejtjed mindig véka alá a csalódottságod, hamarabb találsz valakit, aki megvigasztal.

14–20 pont: A csalódott

Ami elromolhat, az el is romlik – vallod. Ha negatívan állsz a dolgokhoz, ne csodálkozz, hogy bekövetkezik, amitől tartasz! Elég az áldozatszerepből, legyél nyitott a meglepetésekre! Kicsit több önbizalommal a jó dolgokat is vonzhatod.

Horoszkóp

Kos

Hiába tervezel el mindent, a terveidet felülírhatja valami, amit nem láttál előre. Ne szervezz túl szoros programot, mert ha egy nem várt esemény gubancot okoz, minden más is borulhat!

Bika

A szokottnál is óvatosabb vagy, mikor valaki a teveidről kérdezzet, pedig nem a rosszindulat, hanem az őszinte érdeklődés vezérli. Ha úgy érzed, készen állsz rá, mesélj neki a teveidről!

Ikrek

Szeretnél pontot tenni egy ügy végére, mert egyre kellemetlenebbül érint az, hogy mások próbálnak megoldást találni rá. Úgy érzed, meg kell mutatnod, hogy egyedül is elboldogulsz a feladattal.

Rák

Valaki olyan hibát követ el, aminek a helyrehozása rád vár, de te mégsem haragszol érte, és megérted, miért okozott neki nehézséget a dolog. Ez a megértés segít neki is, hogy felülemelkedjen a dolgon.

Oroszlán

Hiába dolgozol te keményen, ha mások nem ugyanolyan lelkesek a célokat illetően, akkor ők nem is fognak energiát fektetni a munkába. Mindent te sem végezhetesz el mások helyett.

Szűz

Bosszant néhány apróság, de ezeknek a megoldására csak akkor tudsz figyelni, ha néhány komolyabb kérdést megoldottál. Egyelőre azzal foglalkozol, hogy a pillanatnyi helyzetet kezel.

Mérleg

Fájdalmas döntést hoztál meg, amitől viszont azt remélted, jobbak lesznek a dolgok, de most mégsem vagy lenyűgözve az eredményektől. Tarts ki, mert ezek csak kezdeti nehézségek!

Skorpió

Nem okoz nehézséget, hogy megszokod az új dolgokat, ami másokat bosszanthat, az téged elégedettséggel tölt el, vagy éppen inspirál. Használd ki a felszabaduló kreatív energiáidat!

Nyilas

Valaki megpróbál a saját érdekében félrevezetni az érzelmeivel kapcsolatban. Csak azért, mert szeretnél hinni neki, még ne hagyj figyelmen kívül a nyilvánvalót!

Bak

Egészen meglepedkezel valamiről a nagy rohanásban, és amikor ismét szembesülsz vele, nagy megkönnyebbülést jelent, hogy ezt a dolgot már félig intézted. Használd az energiádat másra!

Vízöntő

Szeretnél segíteni valakinek, de a dolgok nem úgy alakulnak, ahogyan azt eltervezted, és ez csalódottá tesz. Aki fontos számodra, azzal szeretnéd megosztani az örömeidet is.

Halak

Nem akarózik a tanulásra figyelned, és rosszul érzed magad, amiért inkább tétlenül bámulnál ki az ablakon. Próbáld meg túllépni ezen, mert ez a bűnűlság a hangulatodnak sem tesz jót!

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy ötödikes lány vagyok, és van egy nagy gondom. Az iskolában van egy fiú, aki nagyon tetszik. Amikor megtudta, hogy szeretem, rögvést elhívott egy találkozóra, amit a Művelődési Központ szervezett. Elmentem, és ő is eljött. A baj az, hogy nem jött egyedül, egy csapat lány volt vele. Egyik sem a barátnője. Annak ellenére, hogy ő hívott oda, egész este levegőnek nézett. Utána jó pár napig került engem az iskolában. Azóta már együtt zavarócskázunk a folyosón. Véletlenül felbuktam, elkapott, és kedvesen megkérdezte, jól vagyok-e. Nem tudom, mi az oka, hogy ilyen csúnyán viselkedett velem a „találkán”, máskor meg kedves velem. Nem tudom, hogy bennem van-e hiba. Én vétettem valamit? Ha nem én vagyok a bűnös, akkor mit tehetek? Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves Cili!

Keresed a bűnöst, hogy kiben van a hiba. Mondhatom úgy is, hogy senkiben, de mindenkiben. A legfőbb bűnös a tapasztalatlanság, az éretlenség. Hogy a fiú érez valamit irántad, bebizonyította többször is, arról nem is beszélve, hogy valójában szeret a társaságodban lenni. Találkozóra hívott, de nem tudott veled mit kezdeni, ugyanakkor figyelmes, mert gondot visel rólad, hogy nem sérültél-e meg. Mindez a tapasztalatlanság velejárója. Ezért jó, hogy a ti korotokban nagyobb társaságban legyetek, hogy „bandában” találkoztok és szórakoztok, mert így mindenkinek megvan a szabadsága és biztonsága is, amire serdülőkorban mindenkinek szüksége van. Ne akarj mindenáron „bepaszni”, használjátok ki a jótékony BARÁTKOZÁST, azt az időszakot, amikor nagyobb társasággal játszhattok, szórakozhattok együtt, hisz a zavarócska, az elfeledett bújócska, és más hasonló játékok a kedvelt játékaik közé tartoznak. Ezért játszatok, barátkozzatok, bulizzatok, kiránduljatok, sportoljatok, ismerkedjétek, töltsétek együtt az időtöket, mert így tanulhatjátok meg, hogyan kell a másik emberrel, a másik nemmel kapcsolatot teremteni, kommunikálni, és főleg gondtalanul, mindenféle előítélet és teher nélkül élvezni egymás társaságát! Legyetek még egy kicsit gyerekek, és élvezzék a játék örömeit! A szerelem és a párkapcsolat meg majd jön a maga idejében.

„Kedves Bizi!

Tizenkét éves lány vagyok. Az én nagy bánatom a kövérségem. 152 cm magas vagyok és 65 kg-os. Mindig is duci voltam, de az utóbbi időben sok-sok gondom volt emiatt: csúfoltak, leszóltak, kiközösítettek. Sokszor álomba sírom magamat. Úgy érzem eljött az idő, hogy segítséget kérjek. Próbálkoztam már a fogyókúrázással, és akárhányszor lefogytam néhány kilót, rögtön visszahoztam, pedig sportolok is. A fogyókúra, úgy látszik, nekem nem megy. Tornaórán és a szünetekben sok játékban nem vehetek részt, és mindig egyedül vagyok. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek!?

Válasz:

Kedves Óriás Pillangó!

Az ilyen esetekben, mint a tiéd, nagyon jó lenne többet tudni az étkezési szokásokról, hogy szeretsz-e nassolni: édességet, kekszet, földimogyorót, cukorkát stb., hányszor, mit és mennyit eszel naponta. Ezért, először is, legalább egy hétig vezess étkezési naplót. Ebbe a naplóba bele kell írni mindent, amit étkezéssel, ivással beviszel

a szervezetedbe. Utána lehet csak meglátni, hogy a rossz étkezési szokásaid vagy más egészségügyi okok miatt rakodnak rád a plusz kilók. Jó lenne, ha a szüleiddel együtt szakorvoshoz fordulnátok segítségért, és ezért a gyermekorvosodtól kell beutalót kérnetek további kivizsgálásokra a túlsúlyod miatt. Ebben az esetben, orvosi felügyelet mellett, az egészségedet nem károsító, a fejlődő szervezetnek megfelelő módon és tempóban fogsz hozzá a családdal együtt az életmód változtatásához. Valójában a családi összefogás és támogatás nélkül nehezen megy a diéta és az életmódváltás. Ha ez nem kivitelezhető, akkor vérted fel magad tudással, kitartással és következetességgel, hogy elérd a kívánt testalkatot! Igyekezz minél kevesebb fehér lisztből készült kenyeret, péksüteményt, kalácsot, tortát stb. fogyasztani. Inkább a teljes kiőrlésű, rozslisztből készült kenyeret, péksüteményt részesítsd előnyben, mert laktatóbb és egészségesebb a fehér lisztből készült kenyérnél. Persze ez is módjával fogyasztható! Kérd meg édesanyádat, hogy

Cili”

ebédre, vacsorára inkább rostonsült húsokat, vagy teflonsütőben, zsiradék nélkül süsse meg a húsadagodat! Fogyaszthatsz nem zsíros disznóhúst is, de a szárnyas húsok: csirke, pulyka, különösen a melle-húsa, előnyt élveznek. Ezeket is rostos és teflonsütőben nagyon ízletesen el lehet készíteni. Minél több zöldségfélét fogyassz: pároltat, rántás, habarás nélkül. Ám a káposztasaláta, zöldsálatá és általában a saláták igen jól beilleszthetők a különböző diétákba (kalóriaszegény, ízletes, és bőven lehet belőle fogyasztani). Édességek helyett pedig inkább gyümölcs legyen a terítéken. Isteni gyümölcssalátákat lehet készíteni, de nagyon jól megteszi egy piros alma, egy narancs, vagy kivételes esetekben a banán, de más idénygyümölcs is. A joghurt pedig csodákra képes! Ha megéheztél, egy pohár joghurttal, egy szelet barna- vagy rozskenyérből készült szendviccsel (kenyér, túróból készült „kenőke”, egy szelet prágai sonka, egy salátalevél vagy sonka helyett reszelt káposzta és sárgarépa) egészséges és tápláló reggeli, vacsora, de lehet uzsonna is. Apropos uzsonna! Az uzsonnádat készítsétek el otthon, hogy ne a szénhidrátokban, keményítőben és zsírokban, ún. üres kalóriákban gazdag uzsonnákat kelljen enned. Éhezni és éheztetni magadat nem szabad, sőt tilos! Ha a helyes étkezés mellett még rendszeresen mozogsz is, pl. otthon elvégzed a reggeli vagy esti tornádat, biztos vagyok benne, hogy az eredmény nem marad el. És mindezt a serdülőkori változások is elősegítik: megnyúlsz majd, és fokozatosan eltűnik a túlsúlyod is. Ne feledd el mindezt elősegíteni a rendszeres testmozgással és helyes, kiegyensúlyozott táplálkozással.

Ami az egyedüllétet illeti, biztos, hogy akadna egy-két kedves osztály- vagy iskolatársnő, aki szívesen beszélget veled, akinek a társaságában te is jól érzed magad. Hozzájuk közelíts. Előtte azonban vedd le „sötét szemüvedet”, amelyen keresztül most szemléled a világot. Nézz szét magad körül, és lépj! Te kezdeményezz beszélgetést, sétát az iskolaudvarban stb. Biztos vagyok benne, hogy nagyon gyorsan találsz majd barátnőt, osztálytársat, aki megért, és aki elfogad olyannak, amilyen vagy, és olyannak szeret, amilyen vagy. Aki nem a külsődet látja, hanem a belső tulajdonságaidat, hogy jó, segítőkész barátnő vagy, önfeláldozó, titoktartó, melegszívű, vidám,.... és még sorolhatnám. Fel a fejjel! Tekints szét magad körül, és meglátod, nem vagy egyedül.

Óriás Pillangó”

Amit a kreatív emberek másként csinálnak

Van mit tanulni tőlük

Arra fókuszálnak, mit hozhat a jövő. Ahelyett, hogy arra keresik a válaszokat, miért történik velük az, ami rossz, inkább egy szebb jövő lehetőségére összpontosítanak. Nem engedik, hogy a pillanatnyi bukások határozzák meg az életüket.

Megbocsátanak maguknak

Ha hibát követnek el, konstatálják, hogy igen, ezt bizony elbaltázták, de ezzel a lendülettel tovább is lépnek. Tanulnak az esetből, és elengedik a kudarccal járó negatív érzéseket.

Nem készülnek ki az elutasítástól

Ha azzal szembesülnek, hogy nemet mondanak nekik, ahelyett, hogy teljesen kiborulnának, úgy szemlélik az egészet, mint valamit, ami a javukat szolgálja. Ha ugyanis valaki nemet mondott, az biztosan azért van, mert más majd igent fog, és azzal sokkal jobban járnak.

Nem tartja őket vissza a félelem

A kreatív emberek mernek igent mondani a kalandokra és az ismeretlenre, és nem engedik, hogy a félelem visszatartsa őket. Számukra nem is a cél elérése, hanem az

afelé vezető út közbeni felfedezés, az újdonságok megismerése okozza az igazi örömet.

Kerülik a rutint

Még ha ugyanazt is csinálják, akkor is igyekeznek feldobni valamivel a hétköznapiakat – például mindig másik úton mennek A pontból B-be.

Vállalják, hogy sebezhetőek

Sokan úgy gondolják, hogy mindig erősnek és keménynek kell lenni, és ha belül romokban is heversz, ezt akkor sem szabad mutatnod. Nos, a kreatív emberek épp ennek az ellenkezőjét vallják: szerintük ezt az érzést is meg kell élni.

Hiszik, hogy minden összefügg

Meggyőződésük, hogy minden okkal történik, és a világ összes döntése és cselekedete közt kapcsolat van. Éppen ezért képesek az elengedésre.

Képesek kimászni a fejükben létező negatív mocsárból

Egy embernek naponta átlagosan 50 ezer gondolat fogalmazódik meg a fejében, ezeknek a nagy része negatív. A kreatívak viszont ahelyett, hogy a rossz dolgokon

agyalnának, inkább sokat járnak társaságba, a természetbe, és olyasmikkel veszik körbe magukat, amiktől pozitív irányba terelődnek a gondolataik.

A visszaesések is motiválják őket

Ha belefognak valamibe, de elsőre nem sikerül, akkor sem adják fel. Sőt, a „bénázás” külön motiválja őket arra, hogy igenis megcsinálják, amit akarnak.

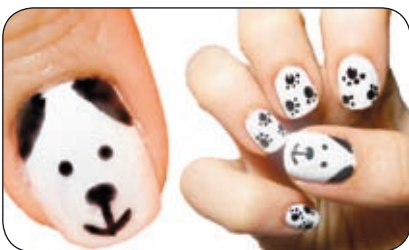
Nem ragaszkodnak görcsösen

Semmi értelme nincs a görcsös ragaszkodásnak, hisz ha már harcolni kell azért, hogy valami a tiéd maradjon, az valójában már nem is a tiéd. Ha bezárul egy ajtó, majd kinyílik egy új.

Készülj a tavaszra helyes állatos körmökkel!

A közelgő tavasz hatására kedvet kapunk a vidám mintákhoz, árnyalatokhoz, amelyek azonnal feldobják a ruha- és kiegészítőtárunkat. Próbáld ki ezeket az aranyos körömmintákat, bizonyára sikered lesz velük!

Kutyus

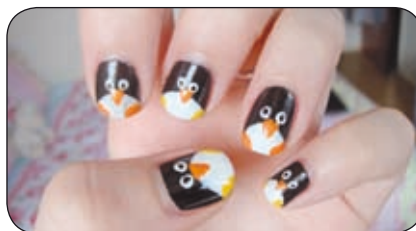
Ezt az aranyos stílust bármilyen színnel összehozhatod, a lényeg az egyik (középső vagy gyűrűs) ujjra festett kutyafej és a tapancsnymok a többi, egyetlen színnel ki-festett körömön.

Cicus

Szintén bármilyen színnel dolgozhatsz, az viszont hasznos, ha birtokolsz egy nagyon vékony manikűrcsetet, mellyel egé-

szén finom vonalakat húzhatsz, ami pl. a bajszok esetében jól jöhet.

Bagoly

A bagolyszimbólum nagy divat lett az elmúlt évek során. Ha már ennyire bírod ezeket a bölcsként emlegetett madarakat, miért ne díszítenéd ki velük a körömedet is?

Nyuszi

Nemcsak húsvétra ajánlott, ha ki szeretnéld fejezni simulékony, félnék, aranyos énedet, akkor ez az édes nyulacskás minta neked való.

Béka

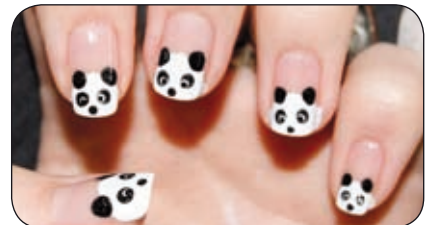
A tavasz legkedvesebb hangjai közé tartozik a kis brekik kuruttyolása. Fess né-

hányat a körmeidre, zöld öltözékhez kiváló kiegészítő!

Pingvin

Ha fekete-fehéren – és esetleg sárgán – kívül más színt nem keversz bele, mókás, mégis elegáns hatást érthetsz el.

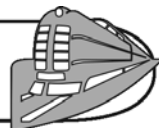
Panda

Csak fehér és fekete lakkra van szükséged hozzá, viszont a hátteret festheted tetszés szerint.

Egy egész állatkert

Nem tudsz választani a sok cukiság közül? Ki mondta, hogy kell? Tíz legkedveltebb állatoddal díszítheted a körmeid, viszont ehhez azért több szín kell, hogy ne legyen túl unalmas a végeredmény.

Székesfehérvár, a királyok városa

Székesfehérvár volt a magyarság első valódi városa, nem meglepő, hogy történelmi látnivalókban igen gazdag. Kihagyhatatlan emléket visz magával, aki egy séta alkalmával megtekinti belvárosát, a Romkertet, a Püspöki palotát az Országalmával, a Püspöki székesegyházat, a Bory-várat, vagy a Városházát, a virágórát, a Királyok parkját, vagy meghallgatja az órajátékot, elsétál a Zichy-ligetbe...

A mai város elődjét a honfoglaló magyarok alapították. Géza nagyfejedelem idején, 972 után kisméretű kővárat építettek, benne nagyfejedelmi palotával és a templommal. Első királyunkat itt koronázták meg 1000 karácsonyán (a Gergely-naptár szerint 1001. január 1-jén). Az 1083-ban szentté avatott király ide jelölte ki királyságának székhelyét, kiépült a korai város, benne István király hatalmas bazilikájával. Ebben helyezték el az ország kincstárát, levéltárát és a koronázási jelvényeket. Évente két alkalommal itt tartották meg az országgyűlést. A középkorban a királyi bazilikában koronázták meg 43 királyunkat, közülük 15 királyt ide is temettek el, ezért méltán nevezik a „királyok városának”.

A koronázások, királyi esküvők és temetések mellett további országos jelentőségű események zajlottak Székesfehérváron. Az itt megtartott 1222-es Országgyűlésen hirdette ki II. András király az Aranybullát, az ország első alkotmányát, amely a lakosság jogait és a nemesi kiváltságokat rögzítette.

Szent Istvánt követően Mátyás uralma alatt fejlődött nagy léptekben a város. A virágzásnak induló város fejlődésének a törökök átmenetileg véget vetettek, majd ezt követte a Rákóczi-szabadságharc és a század végén pusztító pestisjárvány.

Városnézésünk során évszázadok közt utazgatva próbáljuk meg elképzelni őseink mindennapjait. A Fő tér keleti szélén húzódó romterület a középkori Magyarország

A Bory-vár

legfontosabb templomának, a Szűz Mária királyi prépostsági templomnak a maradványait őrzi. A templom alapítója maga az államalapító Szent István volt, akit itt temettek el, és akinek halála után, a város török kézre kerüléséig minden magyar királyt ezek között a falak között koronáztak meg.

Székesfehérvár egy másik ékessége a Bory-vár, mely az Öreghegyen áll. A várat Bory Jenő szobrász és építőművész alkotta, de úgy, hogy belekomponálta a tájba. A vár százoszlopos udvarának körbefutó folyosóin a magyar történelem nagy alakjai, hősök, dalnokok és királyok sorakoznak Álmos ösvéztől Tinódi Lantos Sebestyénig.

Székesfehérvár szabad királyi város rangját az államalapító Szent István királytól kapta. A köznyelvben Országalmának nevezett „Fehérvári jog” című alkotás ennek az ősi kiváltságnak állít emléket. A szobor talapzatán három oroszlán tartja az országalmát, a rajta

körbefutó felirat jelentése: „Fehérvár szabad város Szent István király kegyéből”.

A városról és látnivalóiról bővebben a www.szekesfehervar.hu oldalon olvashatók. Ha módotok lesz rá, ne kerüljétek el, érdemes! Könnyen megközelíthető: Budapest és a Balaton között kb. félúton van.

N-a

Aranybulla és Sretenje

Az Aranybulla az első magyar történelmi alkotmánynak számít, olyan törvényeket tartalmazott, melyekre a XX. Század közepéig hivatkoztak. 1222-ben hozták meg.

A szerbek első alapokmányát Kragujevacon hozták meg 1835-ben. Meghozatalának napját, február 15-ét az egész országban az államiség napjaként ünnepeľjük.

Országalma a város szívében

A Királyok parkja a nevét a Székesfehérváron eltemetett királyok életnagyságú fából faragott szobrairól kapta. Láthatjuk Géza, Szent István, II. Géza, IV. István, II. Béla, III. Béla és Könyves Kálmán szobrát is. A park bejáratánál gyönyörű székelykapu áll

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8			
9						10				
11					12				13	
14			15	16						
17		18		19						
20					21				22	
23				24			25	26		
27		28	29			30		31		32
										33

A festő már hetek óta éhezik, nincs egy dinárja sem. Elhatározza, hogy eladja egyik tájképét. A műkereskedő sokáig nézegeti az alkotást, majd azt mondja:

- Megveszem. Adok érte ötszáz dinárt.
- De hiszen a vászon is többbe került!
- ... - feleli a műkereskedő.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Ásott gödör, 10. V. I. O., 11. Norvég főváros, 12. Takar-e régiesen, 14. Láz, 17. Tét betűi, 19. Kórházi dolgozó, 20. Öreg betűi, 21. Szántóeszköz, 22. A második személy, 23. S. N., 24. Argon, 25. Volt bátorsága, fordítva, 27. Idegen női név, 31. Adria-i üdülő, 33. Kis Edgár.

Függőleges sorok: 2. Maróni, 3. Ler betűi, 4. Nemesgáz, 5. Hangtalan dáma, 6. Kihalt nomád nép, 7. Tavasz, 8. Cserépedény, 9. A poén befejező része, 12. Lebirkóz, 13. A. É., 16. Nyár közepe, 18. Kis patak, 22. Kugli, 24. A. L. Z., 26. Marika, 28. Babits Mihály, 29. Számárbeszéd, 30. Létezik, 32. Adakozik.

Betűrejtvények

1

N		T
	GU	
O		Á

2

ZS		F
		I

3

	F	
Á		T
E		

4

Z

Skandináv rejtvény (8.)

Rejtvényünkben Bartók Béla két művének címét találsz.

	OLDÓSZER	SÖTEMÉNY		HAMIS	KERESZTNÉV	GYÜMÖLCSÖT			
	NÉVELŐ	HOSSZU CSÖRÜ MADÁR	KÖTŐSZÓ	KEGYETLEN	AZ EGYIK FÖLDRÉSZRŐL VALÓ	SZÁRÍT OXIGÉN	MENNI KEZD		
	KATONAI EGYSÉG			MOLIBDÉN		A BUDHIZMUS ÁGA			
	ÁLLATOKAT ELLÁT		HASZONBÉRLET	SUGÁR		500			DÉL FORDÍTVA VIGYÁZ RÁ
AUSZTRIA		LŐVERSENY	INDIÁN	VISSZAÉR		KIS KORNÉLIA	DE		
FRANCIAORSZÁG	ÖKÖR LESZ BELŐLE			REPÜLŐTÁNYÉR!	HÍVTA RÉGIESEN CSELEKEDET			TÖRÖKORSZÁG A TENGER ILYEN	
DEHOGY!	NEHEZEN VISEL EL IGEKÖTŐ	NORD	KÖZLEKEDÉSI SÁVOK			2051	ORVOS		
CSERJÉSEK		„R”	RÁAD					É. É. N.	
			GRAMM					DEHOGY!	
				TT					LY

Az 7. szám skandináv rejtvényének megfejtése: CHAMPOLLION

Cikcakkban

1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

Meghatározások: 1. A szerelmesek városa, 2. Antik darab, 3. Gyermekbetegség, 4. Hüvelyesek kártevője, 5. Üget, 6. A bikaviadalog bajnoka, 7. Régi magyar tánc, 8. Újra leír.

A cikcakkba kerülő betűkből megtudhatod, hogy Kairó melyik afrikai állam fővárosa.

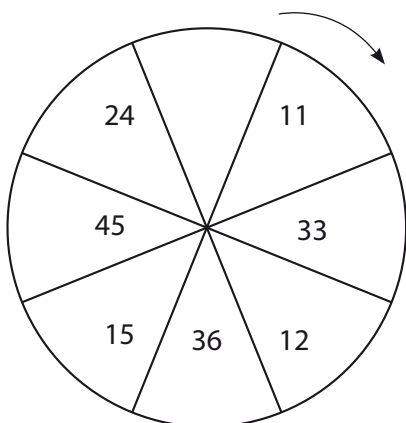
Lóugrásban

T	Ö	E	Ö	I
M	Y	H	SZ	N
M	A	K	B	N
G	E	Z	G	H
T	E	O	N	Á

- A maga bajának egyértelműen az alkohol az oka
- mondja az orvos a betegnek.

A választ megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint fejtéd a rejtvényt.

Körszámtan

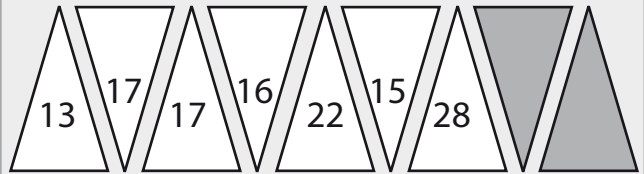

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körökhöz.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Duplán logikus

Ha rájössz, hogy a számsorok tagjai milyen logika szerint követik egymást, már meg is fejtetted a rejtvényt.

Szóalkotás

	A	G	A	S
	G	É	S	Z
LY	U	K	A	S
	L	O	N	A
	E	V	É	S
	M	E	S	E
	I	T	E	L

A tanító néni megkérdezi Tibikét:
- Tudnál nekem egy európai fővárost mondani?
- Igen - mondja Tibike.
- ...?
(A folytatás a rejtvényben.)

A rejtvénytárcsában levő betűhalmazok elé keress olyan betűt, amivel értelmes szót alkothatsz.

Keresztszavak

		H	T	P					
		O	É	A					
		L	R	R					
Z	Ö	L				GY	M	A	
O	R	V				Á	S	Z	
P	O	L				K	U	S	
			L	Á	CS				
			Á	S	O				
			G	Ú	M				

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki.

Egy óriáshal eltűnése

A halászok által fogott legnagyobb ismert, nyilvántartott példány – tehát nemcsak mesélnék róla, hanem meg is mérték – hét méter hosszú volt, súlya pedig meghaladta az egy tonnát. A horgászok által fogott legnagyobb ismert példány 220 kilós, és 352 centi hosszú volt. És egyre inkább úgy tűnik, hogy ez a hal az utóbbi években kivészett. De gyerünk sorjában.

A kardorrú tokról van szó, amely kizárólag Kínában, a Jangce folyóban él. Vagy élt. Anélkül, hogy a belebonyolódnánk a rendszertanba, maradjunk annyiban, hogy közeli rokona a tájainkon is előforduló vándorló tokféléknek (viza, sóregtok, sima tok, vágótok...), valamint az állandóan itt élő kecsgeének. Még közelebbi rokona az amerikai kontinensen élő lapátorru vagy kanalasznak. A rokonság, természetesen, hasonlóságokon, közös tulajdonságokon alapul. Adott esetben ez a következőkben nyilvánul meg: valamennyi tokfélének a vázát csont helyett porc alkotja; testük pikkelytelen, de aprócska csontlemezek ágyazódnak a bőrbé; farokuszonyuk ún. részaránytalannul osztott, kifejezetten aszimmetrikus; hatalmas, hosszú orruk van, amely a tévhitell ellentétben nem fegyver és nem is szerszám, hanem érzékelőkkel van tele, tehát inkább radarantenna; ikrájukból készül a drága kaviár...

És minden, ami történt a múltban a tokfélékkel, a kaviár, meg a haszon miatt volt. A kínai kardorrú tok esetében a haszon az áramtermelésben jutott kifejezésre. Vízi erőműveket építettek, szabályozták a folyót, ezáltal megfosztották a halakat ivóterületüktől. A duzzasztók miatt a halak nem tudtak eljutni azokra az ivóterületekre, amelyekre évmilliókon keresztül jártak. Másutt ívni pedig nem tanulhattak meg. Ilyen gyorsan semmiképpen.

Amikor 1981-ben megkezdődött a vízlépcsők építése a Jangce folyón, a hal sorsát figyelmen kívül hagyták. Aztán nagyon gyorsan rájöttek, hogy ezt hiba volt kihagyni. A dolgok pillanatnyi állása szerint, úgy tűnik, későn jöttek rá.

Az események ugyanis nagyon gyorsan követték egymást, az eredmények pedig lecsúszták voltak.

A kardorrú tok ivását legutóbb 1997-ben észlelték, de minden bizonnyal sikertelen volt, mert fiatal halakat legutóbb 1995-ben fogtak. Ha az ivás sikeres lett volna, akkor fiatal egyedekkel utóbb, nem pedig előbb találkoztak volna a kutatók. Aztán évek múltak el anélkül, hogy rábukkantak volna a kardorrú tok egyedire. Nem volt belőle sehol.

Fiatal, nem túl nagy kardorrú tok

Ment ez így egészen 2002-ig, amikor véletlenszerűen két példány is előkerült. Még hozzá mindkettő jól megtermett. Az egyik 330 centis és 170 kilós volt, a másik még ennél is hosszabb: 352 centis.

A halszakértők feltett szándéka volt, hogy a hal mesterséges szaporítása által biztosítsák a szóban forgó faj utánpótlását. De nem így történt. Az egyik hal harmincnapos fogva tartás után elpusztult. A másikat, nehogy vele is ez történjen, hamarosan visszaengedték a folyóba. Előzőleg azonban műholdas követővel látták el. Hiába. A kapcsolat 12 óra elmúltával megszakadt, és azóta bottal üthetik a nyomát a halnak. A

menthető mentése érdekében akkor léptek fel, amikor már késő volt. Pedig ha Kínában valamit véghez akarnak vinni, akkor azt kellő komolysággal teszik. A kardorrú tok még fellelhető példányainak előkerítése érdekében komoly intézkedéseket léptettek életbe. 2006 és 2008 között a kutatók 4762 eresztőhálót vetettek be a folyó 412 kilométeres szakaszán. Eredménytelenül. Úgyszintén eredményteleneknek bizonyultak az akusztikus kutatóeszközök is. Csupán feltételezés, hogy a kardorrú toknak immár legfeljebb 50 felnőtt példánya létezik, de több mint egy évtizeden át egy sem került elő.

Hiábavalónak bizonyultak az életben tartására tett kísérletek

Kérdések és válaszok az emberi testről

☐a kíváncsi vagy rá, miért fáj az oldalad
☐futás közben, miért fáj annyira, ha papírral elvágod a kezed, vagy miért korog a gyomrod, akkor van egy jó hírünk. Tudjuk a választ!

Miért fáj annyira, ha megvágjuk magunkat papírral?

A legfőbb oka, hogy általában ezek a balesetek az ujjunkon, ujjbegyünkön történnek. A kezünk jóval több idegrostot tartalmaz, sokkal kisebb felületen, mint testünk többi része. Így ha itt ér minket baleset, sokkal fájdalmasabbnak érezzük. Miért rosszabb mégis, ha papírral vágjuk meg magunkat? Az élek tompasága és hajlékonysága jóval több mikroszkopikus sérülést, kárt okoz, ahogy átszakítja a húsunk felszínét. A sok érzékeny ideg pedig, ami a felszínhez közel helyezkedik el, megsokszorozza a fájdalo-

mérzetet. Jóval tovább érezzük, mivel általában kevés vérzéssel, vagy akár semennyivel sem jár, így a seb nyitva marad a rengeteg irritáló inger számára.

Miért viszket a szúnyogcsípés?

Amikor a nőstény szúnyogok átszúrják a bőrünket a szívókájukkal, hogy vérünk-ből ihassanak, a nyálukat is szervezetünkbe juttatják, amely ahhoz szükséges, hogy gyorsabban kortyoljanak. Ha megzavarjuk őket, vagy tele lesznek, és maguktól elszállnak, hátrahagyják a testnedvüket. Az immunrendszerünk pedig működésbe lép. Az idegen anyagra reagálva hisztamin termelésébe kezd. Ez elindít egy gyulladást okozó válaszreakciót. Végül a hisztamin megduzzasztja a véredényeket a csípés közelében, ezáltal létrehozva egy rózsaszínes, viszkető púpot. Minél többet vakarjuk, annál nehezebb lesz a gyógyulási folyamat.

Miért korog a gyomrunk, ha éhesek vagyunk?

Az emésztőrendszerünk egy hosszú cső. Ez az alagút tele van izmokkal, melyek feladata az, hogy a megevett ételleket eljuttassák a megfelelő helyekre. Az izmok mozgása

hasonló a szívverésünkhöz. Hullámmozgást végezve tornáznak át mindent emésztőrendszerünk egyes pontjain, és éppen ez a különös, ritmusos hullámmozgás eredményezi hasunk morgását. Mégis miért korog jobban, mikor éhesek vagyunk? A válasz egyszerű. Képzeljük el, hogy hasunk egy nagy, melegvízes palack! Minél több folyadék van benne, annál kevesebb hangot ad ki. Amint ürülni kezd, úgy lesz egyre zajosabb is a billegtetés következtében. A hasunk ugyanígy működik.

Mitől fáj az oldalunk futás közben?

A rekeszizmot és az azt tartó szalagokat erő különböző erős behatás miatt. A megfeszült szalagok görcsöket okoznak az oldalunkban. Mikor lélegzetet veszünk, a rekeszizmunk összehúzódik, mikor kifújjuk, ellazul. Gondoljunk csak bele, mi történik intenzív futás közben! Fel-le rugózunk, és légzésünket a lábunk mozgásához igazítjuk. Ez elég nagy megterhelésnek teszi ki a rekeszizmot, valamint egyéb más szerveket rögzítő szalagjainkat. Az idő előrehaladtával ez fájdalmat, görcsöket okozhat.

Miket látunk, mikor megdörzsöljük a szemünket?

A dolgok, amiket ekkor észlelünk, a foszfénec nevet viselik, ami ideiglenes fényességet jelent a látómezőben. Minél erősebben dörzsöljük vagy szorítjuk össze szemünket, annál több ilyen jelenséget látunk. A kifejtett nyomás hatással van a retina sejtjeire, és azt az információt küldi az agynak, hogy fényeket látunk.

Nőnapra: Rózsacsokor papírból

☐Elbűvölő csokor, csupán néhány színes papírlapból és egy kis ragasztóból. Beke-retezve, vagy csak önmagában is szépséges éke lehet a lakásnak, de akár ajándéknak is csodálatos ötlet.

Ezekre lesz szükséged:

- Színes papírlapok
- Fehér papírlap
- Zöld fonál
- Selyemszalag
- Ragasztó
- Olló
- Hullám- vagy cikk-cakk olló

Így csináld:

Készítsd el az alapot két színes papírból - az első nagyobb, majd erre ragassz egy kisebbet!

A kisebb lap köré ragassz cikk-cakk ollóval levágott fehér papírt!

Vágj ujjnyi csíkokat a színes lapokból, melyeket a virág bimbóinak szánod. Egy A4-es lap rövidebb felének a hossza megfelel.

A csíkokat csavard fel jó szorosan, 10 másodpercet tartsd és csavargasd a két ujjad közt, majd engedd el, és kissé nyomkodd meg, hogy kilazuljon! A szélét ragaszd le, hogy ne táguljon tovább.

Helyezd a kész bimbókat a lapra, rendezd el úgy, ahogy szeretnéd, majd egyesével emelgesd fel őket, a tetejét az ujjaddal picit nyomd meg, hogy alul a közepe kicsúcsosodjon, így könnyebb rákenni a ragasztót!

Kend meg ragasztóval, majd nyomd vissza a helyére! Ragaszd fel mindet!

Végül ragaszd fel a méretre vágott fonál-szálakat száraznak, majd kösd meg őket a selyemszalaggal!

Matematikus

- Mit csinál a matematikus, ha ideges lesz?
- ?
- Papírt, tollat vesz, és levezeti.

De jó!

- Tanító néni! Igaz, hogy ha nem csinálunk semmit, nem kapunk egyszét?
- Igaz.
- De jó! Én nem csináltam meg a házit.

Valami megártott

- Pistike mosóport vásárol a boltban. Megkérdezi tőle az eladó:
- Tán csak nem te végzed a házimunkát, kisleány?
 - Á, dehogya! Csak a kutyámat akarom megfürdetni.
 - De a mosóportól megbetegedhet, használd kutyasampont!
 - Á, nem érdekel, úgyis kipróbálok.
- Másnap:
- No, hogy van a kutyus?
 - Szegény Morzsi elpusztult.
 - Mondtam, ugye, hogy a mosópor árt neki.
 - Nem attól. Szerintem a centrifuga volt túl gyors neki.

Abszolút vicc

- Ki az abszolút magas?
- ?
- Akinek, ha kalapot akar tenni a fejére, le kell ülnie.

Skót cirkusz

- A skót gyerek kérleli az apját.
- Apa, adj 6 pennyt, hogy megnézhessem a cirkuszban az óriáskigyót!
 - Minek, fiam? Fogj egy nagyítót, és nézd meg a gilisztát!

Jean-vicc

- Jean, mi ez a nagy nevetés odakint?
- Derül az ég, uram!

Köhögés

- Orvos a pácienshez:
- Úgy hallom, Pista bácsi, mintha már könnyebben köhögne, mint tegnap.
 - Nem csoda, doktor úr, hiszen egész éjszaka gyakoroltam.

Nem hagyja cserben

- Főnök úr, elenged ma két órával hamarabb? Tudja, a feleségem rám bízta a bevásárlást.
- Szó sem lehet róla!
- Tudtam, hogy nem hagy cserben, főnök úr!

Sorozáson

- A sorozóorvos az újonchoz:
- Hol szeretne szolgálni, a tűzészégnél vagy a tengerésznél?
 - A tengerésznél.
 - Úszni tud?
 - Miért, nincs hajójuk?

Még egy Jean-vicc

- Jean, szükségem lenne egy konyhakésre!
- Mi célból, uram?
- Acélból.

Szomszédok

- A tücsök és a százlábú szomszédok. Egyik reggel, amikor találkoznak, a tücsök megszólítja a százlábút:
- Jó, reggelt, szomszéd! Hol van a felesége?
- Már napok óta nem láttam.
- Ne is kérdezze! Elment tavaszi cipőt vásárolni, de imád próbálni.

Fizikaórán

- Mondj egy szilárd testet, amelyik nem oldódik a vízben!
- Pistike válaszol:
- A hal.

Barométer

- Nézd meg, Jancsi, esett-e a barométer.
- Esett, tanár úr.
- És mennyit?
- A szekrény tetejétől a padlóig.

Gyanús

- Két fiú beszélget matekóra után.
- Hogy sikerült a dolgozatod?
 - Semmit sem írtam.
 - Én sem.
 - Te jó ég! A tanár azt fogja hinni, hogy egymástól lestük.

Miért?

- Apa, miért kukorékolnak olyan korán a kakasok?
- Sietniük kell, mert ha a tyúkok fölébrednek, már nem jutnak szóhoz.

Költő

- Apu, nagy baj az, hogy költő lettem?
- Nem, kisleány. Miért?
- Mert anyu szörnyen kiabál.
- Na és mit költöttél?
- Egy kis pénzt csokira.

Séta közben

- Janika az anyukájával sétál. Elmegy mellettük egy kopasz ember. A gyerek megszólal:
- Nézd, anyu, a bácsi feje mezítláb van!

Hó

- Melyik az a jármű, ami hóre lassul?
- ?
- A lovas kocsi.

Orvosnál

A skót elmegey az orvoshoz.
 – Szálka ment a nyelvembe, doktor úr!
 – Hogyan történt?
 – Hát, úgy kezdődött, hogy kilöttyent a tej a padlóra.

Tükrök

– Látsz rajtam valami különösöt? – kérdezi az egyik tükör a másikat.
 – Nem – feleli a másik.
 – Akkor mit néznek a lányok órákig miniket?

Figyelmesség

Pisti zongorázik. A papája megkérdezi:
 – Miért játszol kesztyűben, fiam?
 – Nehogy felébbresszem a húgomat.

Irigyli

– Hogy jössz ki az osztályfőnököddel? – kérdezi Rudától az édesapja.
 – Kiválóan. Képzeld, még irigyel is téged.
 – Hogyhogy?
 – Naponta mondogatja: „Ha én lennék az apád...”

Hogyhogy ágra?

Az egyetemista be akar iratkozni az egyetemre.
 – Melyik ágra menne?
 – Hogyhogy ágra? Nincsenek padok?

Várni kell

– Mit lehet kezdeni egy zöld kígyóval?
 – ?
 – Meg kell várni, míg beérik.

Utcán

– Ez a szemközti oldal?
 – Nem, hanem a túlsó oldal.
 – Nahát! Odaát meg azt mondták, hogy ez.

Favágó

Favágóversenyt rendeznek Kanadában, és egy cingár figura nyeri meg. A verseny után megrohamozzák a riporterek:
 – Hogy tudta megnyerni a versenyt?
 – Kérem, én edzettem!
 – No, és hol edzett?
 – A Szaharában.
 – De hiszen a Szaharában nincs is fa!
 – Ja, már nincs.

Csak nem?

Két hangya meglát egy elefántot az erdő szélén.
 – Maradj itt – súgja óvatosan az egyik.
 – Majd hozok segítséget, és elejtjük ezt a fenvedat.
 Mire visszatér a társaival, az elefánt eltűnt.
 – Hol az elefánt?
 – Nem tudom.
 – Csak nem etted meg egyedül?
 – Hogy képzeled?
 – Akkor mitől zsíros a szád?

Tinta

Hajnali kettőkor verik az öreg székelly lakát.
 – Ki az? – kérdi álmosan.
 – Én vagyok az, Áron bá, Gergő, a szomszéd legény. Van magának tintája?
 – Nincsen fiam – válaszolja az öreg, majd megint elalszik.
 Fél óra múlva megint verik az ablakot.
 – Ki az? – hangzik a kérdés megint.
 – Én vagyok, Áron bá, a Gergő. Hoztam magának tintát.

Melyik a rosszabb?

– Mi lehet rosszabb egy torokfájós zsiráf-nál?
 – ?
 – Egy lúdtalpas százlábú.

Miért nem jó?

– Miért nem jó a mobiltelefont és a pénztárcát egy zsebben tartani?
 – ?
 – Mert a mobiltelefon eszi a pénzt.

Iskolásdi

– Pityu, játszunk iskolásdit – mondja a fiúnak a húga.
 – Rendben, Sári, én leszek a hiányzó.

Hogy hívják?

– Hogy hívják a német hernyó feleségét?
 – ?
 – Fraunyó.

És őt hogy hívják?

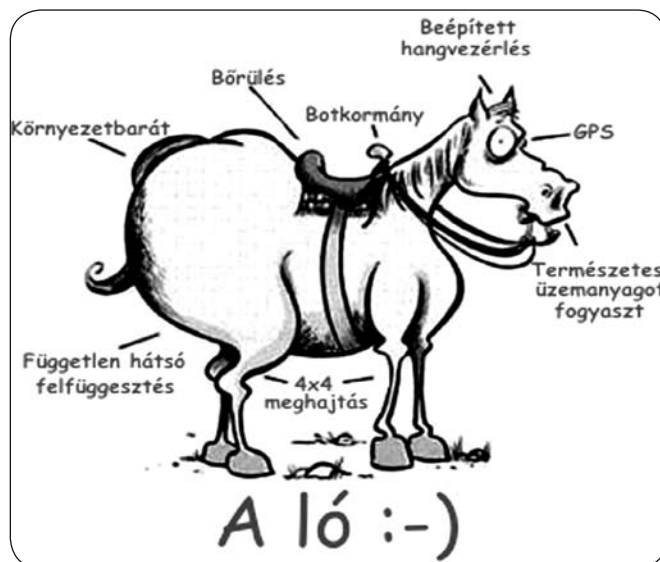
– Hogy hívják a kezdő kínai tévészereelőt?
 – ?
 – Hangvan Képnincs.

Jean-vicc

– Jean, a rézangyalát!
 – Azonnal hozom, uram.

Öcsi a hibás

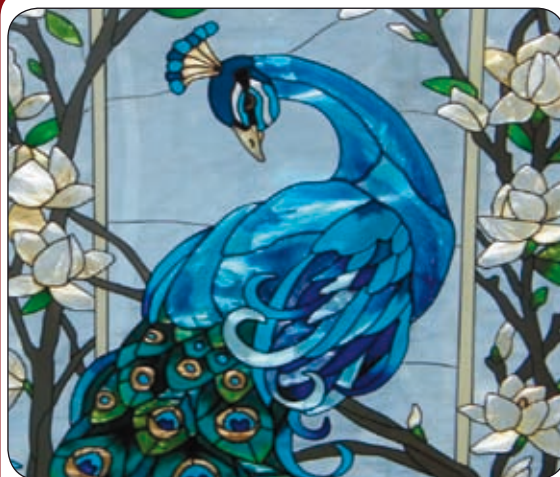
– Ki törte be az ablakot? – kérdezi a hazatérő anya.
 – Én, de az Öcsi a hibás – mondja Jenci.
 – Amikor hozzávágtam a tányért, félreugrott.

Márciusban lesz a Zrínyi Ilona Matematika-verseny eredményhirdetése

Vajdaságszerte csaknem hétszáz vajdasági általános és középiskolás tanuló jelentkezett a Zrínyi Ilona Matematikaversenyre. A tudásfelmérést február folyamán nyolc településen tartották meg egyidejűleg. A diákok sokat gyakoroltak, felkészítő órákon vettek részt, de otthon is törték a fejüket. **Csikós Pajor Gizella** matematikatanár évek óta szervezi a versenyt. Mint mondta, az idei megmérettetésen összegyűjtötték a tesztlapokat, és még a versenynap estéjén elvitték Kecskemétre. Ott fényolvasóval beolvasták őket, úgyhogy gyakorlatilag a gyerekek két-három nap elmúltával a saját eredményüket leolvashatták a kódszámuk alapján. A hivatalos vajdasági eredmények kihirdetése március elején lesz a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban. A legjobbak Kecskemétre jutnak tovább, ahol újabb feladatokkal várják őket.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Teikintettel a tavasz és a nőnap közeledtére, eheti számunkban a választás egy csodaszép „képre” esett. Páva látható rajta. Reméljük, a nyomda ördöge ezúttal nem tréfált meg bennünket. Kérdésünk arra vonatkozik, milyen módon készülhetett ez a „kép”. Vajon festették? Rajzolták? Ragasztották? Vagy más technikával készült? Mi lenne a kép kidolgozásának a neve? A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. **Jelentkezéseket március 11-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!**

Ideai hatodik számunk nyereménykérdése nem volt túl nehéz, noha nem túl sokan találták ki, hogy a képen olyan használati tárgy látható, melyet egykor csanaknak neveztek, és ivásra használtak. A feljegyzések szerint a vándorló, vagy otthonuktól sokszor távol levő emberek magukkal hordták ezt a fából faragott tárgyat, és ha vödörnyi vízhez, tiszta vízű patakhoz, forráshoz értek, akkor megtöltötték csanakjukat, és felfrissültek. A csanak hangzásában hasonlít a csónakhoz, és érdekes mód vajdasági szerb családok vezetéknevében is megmaradt ez a szó. A helyes választ beküldők közül a szerencse a királyhalomi **Nagygyörgy Zsó-kára**, a Petőfi Sándor iskola negyedik osztályos tanulója mosolygott. Gratulálunk! Jutalmát április elején postázzuk. Játékunk folytatódik.

A XXX. Szólj síp, szólj! felhívása

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya és az Újvidéki Rádió harmincadik alkalommal hirdeti meg az általános iskolások népzenei vetélkedőjét. A jelentkezők különböző kategóriákban és korcsoportokban versenyezhetnek. 3–5 perces műsorral léphetnek föl, a csoportok létszáma nem haladhatja meg a tizenötöt. A tánczázi zenekarok mintájára alakult együtteseknél az átlagéletkor számít. Egy versenyző szóló kategóriában csak egyszer szerepelhet.

A vetélkedőt 2015. április 25-én tartjuk az Újvidéki Rádióban. Jelentkezési határidő: 2015. március 10.

A benevezéseket a következő postacímre várjuk: Újvidéki Rádió, Ignjat Pavlas u. 3., 21 000 Novi Sad, a borítékra írják rá: 30. Szólj, síp, szólj! Vagy feliratkozhatnak a szabogabriella848@gmail.com e-mail címen is. Amit nem szabad kihagyni a jelentkezési lapról: név, lakcím, telefon, település irányítószámmal, iskola vagy művelődési egyesület neve, osztály, a felkészítő neve, az összeállítás címe, táji meghatározása és időtartama, énekes vagy hangszeres kategória, hangszerek, csoportok esetén hány fős az együttes.

Bővebb tájékoztatás a 064-81-95-216-os mobiltelefonszámon kapható, Szabó Gabriellánál.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön
- Első szám: 1947. január 1.
- Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács
- Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia
- A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália**
- A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta**
- A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna**
- Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály**
- Lektor: **Rajnai Anita**
- Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda**
- Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon)
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza
- Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com
- Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre)
- Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben)
- Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
- A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató
- Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com